

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.05.2002
COM(2002)237 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**aan de Begrotingsautoriteit over de stand van de algemene-begrotingsgaranties op
30 juni 2001**

INHOUDSOPGAVE

Deel 1: Gebeurtenissen sedert het verslag van 31 december 2000, ontwikkeling van de situatie inzake risico's en toepassing van de begrotingsgarantie.....	4
1. Inleiding: Aard van de betrokken operaties	4
1.1. Operaties met een macro-economisch doel	4
1.2. Operaties met een micro-economisch doel.....	4
2. Gebeurtenissen sedert het verslag van 31 december 2000	4
3. Situatie inzake risico's	4
3.1. Uitstaand bedrag op 30 juni 2001	5
3.2. Maximaal jaarlijks risico voor de Gemeenschapsbegroting: uitbetalingen op 30 juni 2001	6
3.3. Theoretisch maximaal jaarlijks risico voor de Gemeenschapsbegroting	6
4. Toepassing van de begrotingsgarantie.....	10
4.1. Gebruik van kasmiddelen	10
4.2. Gebruik van het Garantiefonds	10
4.3. Uitstaande aflossingen op 30 juni 2001.....	11
5. Analyse van het theoretische vermogen van de Gemeenschap om leningen en garanties aan derde landen te verstrekken	11
6. Stand van het Garantiefonds op 30 juni 2001	13
7. Relatieve soliditeit	13
Deel 2: Beoordeling van de potentiële risico's: economische en financiële situatie van de derde landen die de grootste leningen hebben ontvangen	15
1. Inleiding.....	15
2. Kandidaat-lidstaten.....	15
2.1. Bulgarije.....	15
2.2. Litouwen	16
2.3. Roemenië	17
3. Westelijke Balkan.....	17
3.1. Bosnië-Herzegovina	17
3.2. Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië.....	18
4. Nieuwe Onafhankelijke Staten.....	19
4.1. Armenië	19

4.2.	Wit-Rusland	20
4.3.	Georgië	21
4.4.	Moldavië	21
4.5.	Tadzjikistan.....	22
4.6.	Oekraïne.....	23
5.	Overige derde landen.....	24
5.1.	Algerije	24
	Lijst van afkortingen.....	25
	Bijlage.....	26
1.	Toelichting op de situatie van de door de Gemeenschapsbegroting gedekte risico's.	26
1.1.	Tabellen 1 tot en met 3	26
1.1.1.	Toegestane maximumbedrag (tabel 1)	26
1.1.2.	Uitstaande bedragen in hoofdsom (tabel 1)	27
1.1.3.	Jaarlijks risico (tabellen 2 en 3)	27
1.2.	Tabellen van de leningsoperaties met begrotingsgarantie	27
1.3.	Verwachte ondertekening en uitbetaling van de EIB-leningen	32
1.4.	Wijze van betaling van de begrotingsgarantie	33
1.4.1.	Opgenomen/verstrekte leningen.....	33
1.4.2.	Garanties aan derden	33
2.	Methodologische toelichting op de analyse van het vermogen van de Gemeenschap om in de periode 1999-2001 aan derde landen leningen te verstrekken volgens het mechanisme van het Garantiefonds (tabel 4).....	34
2.1.	Reserves voor garanties op leningen aan derde landen	34
2.2.	Berekening van de voorziening van het Garantiefonds.....	34
2.3.	Voorziening van het fonds in geval van gedeeltelijke garantie	36
2.4.	Voorziening van het Garantiefonds.....	36
2.5.	Ruimte in de reserve voor garanties	36
2.6.	Residuele leningscapaciteit	36
3.	Indicatoren van het landenrisico (+ tabellen).....	37

Deel 1:

Gebeurtenissen sedert het verslag van 31 december 2000, ontwikkeling van de situatie inzake risico's en toepassing van de begrotingsgarantie

1. INLEIDING: AARD VAN DE BETROKKEN OPERATIES

De door de Gemeenschapsbegroting gedekte risico's betreffen uiteenlopende lenings- en garantieoperaties, die in twee categorieën kunnen worden ondergebracht: leningen met een macro-economisch doel en leningen met een micro-economisch doel.

1.1. Operaties met een macro-economisch doel

Deze operaties omvatten in de eerste plaats de betalingsbalansleningen, die bestemd zijn voor lidstaten of derde landen en waaraan precieze economische voorwaarden en verbintenissen worden gekoppeld.

1.2. Operaties met een micro-economisch doel

Dit zijn leningen voor de financiering van projecten die over een lange periode moeten worden afgelost met de verwachte opbrengst van de projecten, die doorgaans worden toegekend aan ondernemingen, financiële instellingen of derde landen en die niet alleen door de garantie van de Gemeenschap maar ook door de gebruikelijke bankgaranties worden gedekt.

Dit betreft Euratom- en NCI-leningen in de lidstaten en Euratom- en EIB-leningen buiten de Gemeenschap (landen rond de Middellandse Zee, Midden- en Oost-Europa, landen van Latijns-Amerika en Azië, de Republiek Zuid-Afrika).

2. GEBEURTENISSEN SEDERT HET VERSLAG VAN 31 DECEMBER 2000

Over het eerste halfjaar van 2001 zijn geen gebeurtenissen te melden.

3. SITUATIE INZAKE RISICO'S

De risico's voor de Gemeenschapsbegroting kunnen aan de hand van twee criteria worden beoordeeld:

- het vaak door de banken gehanteerde criterium van de totale, op een bepaalde datum uitstaande hoofdsom van de betrokken operaties (deze situatie is in tabel 1 beschreven);
- het meer specifiek budgettaire criterium van het maximale bedrag dat de Gemeenschap elk begrotingsjaar zou kunnen moeten uitkeren.

Dit laatste criterium werd zelf op twee wijzen toegepast:

- alleen op de uitbetalingen tot en met de verslagdatum, bij afwezigheid van vervroegde aflossingen. Deze situatie is in tabel 2 beschreven (dit is de ondergrens van het maximale risico voor de Gemeenschapsbegroting);

- in prospectieve zin, op alle operaties ten aanzien waarvan de Raad een besluit heeft genomen of de Commissie een voorstel heeft ingediend, teneinde de weerslag ervan op de toekomstige begrotingen te ramen, in de veronderstelling dat de voorstellen van de Commissie worden aanvaard. Deze situatie is in tabel 3 beschreven (dit is de bovengrens van het maximale risico voor de Gemeenschapsbegroting).
- in dit laatste geval wordt een indruk gegeven van de toekomstige risico's van de gedane voorstellen. Hierbij moet echter worden uitgegaan van een aantal veronderstellingen over de data van uitbetaling en de aflossingsvoorwaarden, waarvan de bijzonderheden in de bijlage zijn opgenomen, alsook over de rentevoeten¹ en de wisselkoersen².

De uitkomsten zijn weergegeven in de tabellen 1 tot en met 3, waarin afzonderlijke beoordelingen zijn gemaakt van de risico's voor de landen in de Gemeenschap en de overige landen.

De in de tabellen genoemde totalen omvatten risico's van uiteenlopende aard: lening aan één land wanneer het gaat om macrofinanciële bijstand, leningen voor projecten die door de leningnemers worden gegarandeerd in het geval van NCI- of EIB-leningen bijvoorbeeld.

In de volgende analyse wordt onderscheid gemaakt tussen het totale risico, het risico op operaties in de lidstaten en het risico op operaties in derde landen.

3.1. Uitstaand bedrag op 30 juni 2001

De situatie van het uitstaande bedrag is beschreven in tabel 1.

Op 30 juni 2001 bedroeg het totale risico 15 041 miljoen euro, tegen 13 808 miljoen euro op 31 december 2000, wat neerkomt op een toename met 8,9%³.

De onderstaande tabel bevat de operaties die van invloed zijn geweest op de ontwikkeling van het uitstaande bedrag sedert het vorige verslag.

	mln. euro
Uitstaand bedrag op 31 december 2000	13 808
Aflossingen van leningen	
Euratom	0,0
NCI	- 1,3
Financiële bijstand	0,0
Voormalige Sovjet-Unie	-54,5
EIB	-342,8
Uitbetalingen van leningen	
Euratom	40,0
Financiële bijstand	80,0
EIB	1 683,18
Schommeling van de wisselkoers tussen de euro en de overige valuta's	- 171,58
Uitstaand bedrag op 30 juni 2001	15 041

¹ Voor EIB-leningen is uitgegaan van een gemiddelde rentevoet van 8%. Voor de leningsoperaties is een gemiddelde rentevoet van 4,4% toegepast. Voor de nieuwe operaties van tabel 3 is een rentevoet van 4,89% gebruikt.

² Voor leningen in andere valuta's dan de euro zijn de toegepaste wisselkoersen die van 30 juni 2001.

³ De ontwikkeling van het uitstaande bedrag in het voorbije halfjaar wordt gedeeltelijk verklaard door wisselkoersschommelingen voor de leningen in andere valuta's dan de euro.

Op 30 juni 2001 bedroeg het uitstaande bedrag in hoofdsom van de operaties ten gunste van de lidstaten 127 miljoen euro, hetgeen 4,5% minder is dan op 31 december 2000.

Op 30 juni 2001 bedroeg het uitstaande bedrag in hoofdsom voor derde landen 14 914 miljoen euro, hetgeen 9% meer is dan op 31 december 2000.

3.2. Maximaal jaarlijks risico voor de Gemeenschapsbegroting: uitbetalingen op 30 juni 2001

De situatie is in tabel 2 weergegeven.

Het totale risico voor het tweede halfjaar van 2001 bedraagt 1 050 miljoen euro.

- Het risico op leningen aan de lidstaten beloopt 81 miljoen euro.
- Het risico op leningen aan derde landen beloopt 969 miljoen euro.

In de periode 2001-2009 bedraagt het risico op leningen aan derde landen gemiddeld 1 390 miljoen euro.

3.3. Theoretisch maximaal jaarlijks risico voor de Gemeenschapsbegroting

De situatie is in tabel 3 weergegeven.

In 2001 bedraagt het risico 1 598 miljoen euro. Vanaf 2002 neemt het toe en in 2009 zal het 4 662 miljoen euro bedragen.

- De ontwikkeling van het maximale risico op leningen aan de lidstaten is hetzelfde als die van tabel 2.
- In 2001 bedraagt het risico op leningen aan derde landen 1 508 miljoen euro. Vanaf 2002 neemt het toe en in 2009 zal het 4 662 miljoen euro bedragen.

TABEL 1

UITSTAANDE BEDRAGEN IN HOOFDSOM VAN DE GARANTIES OP TOEGESTANE OPERATIES

Operaties	Toegestaan maximumbedrag	Uitstaand bedrag in hoofdsom op 31.12.00	Uitstaand bedrag in hoofdsom op 30.6.01	Nog uit te betalen op 30.6.01
LIDSTATEN				
A. Betalingsbalansen	14000			
1. Italië		0	0	0
B. Overige				
2. Euratom	4000	0	0	0
3. NCI en NCI aardbevingen	6830	90	89	0
4. EIB Middellandse Zee				
Spanje, Griekenland, Portugal	1500	43	38	0
TOTAAL LIDSTATEN	22330	133	127	0
DERDE LANDEN				
A. Financiële bijstand				
1. Bulgarije	750	460	460	0
2. Roemenië	780	225	225	100
3. Algerije	600	250	250	100
4. VJRM	90	40	50	40
5. Bosnië-Herzegovina	20	10	20	0
6. Baltische Staten	220	25	25	85
7. Moldavië	75	55	55	15
8. Oekraïne	435	343	343	92
9. Wit-Rusland	55	30	30	25
10. Georgië	142	100	100	32
11. Armenië	28	23	23	0
12. Tadzjikistan	75	0	60	75
13. Albanië	20	0	0	20
14. Euratom (*)	4000	0	40	0
B. Overige				
15. EIB Middellandse Zee (**)	16147	5089	5468	2817
16. EIB Midden- en Oost-Europa	17150	5124	5384	3392
17. EIB Azië, Latijns-Amerika	4405	1251	1786	946
18. EIB Zuid-Afrika	1500	596	595	161
TOTAAL DERDE LANDEN	42492	13621	14914	7900
TOTAAL-GENERAAL	68822	13754	15041	7900

(*) Het algemene plafond bedraagt 4 000 miljoen euro. Bij Besluit 94/179/Euratom van 21 maart 1994 heeft de Raad besloten de Euratom-leningen uit te breiden tot de financiering van projecten van bepaalde derde landen.

(**) Het uitstaande bedrag wordt verhoogd met 65,7 miljoen euro aan hoofdsom die op 30.6.01 verschuldigd was maar niet was betaald.

BIJLAGE BIJ TABEL 1

STAND VAN DE EIB-OPERATIES OP 30.6.01

Operaties	Toegestane leningen	Geopend krediet minus annuleringen	Uitbetaald bedrag	Uitstaand bedrag op 30.6.01
Lidstaten aan de Middellandse Zee	1500	1465	1789	38
Derde landen, vroegere mandaten:				
Middellandse-Zeeprotocollen	6362	5931	6246	4016
Midden- en Oost-Europa I en II	4700	4125	4304	3343
Azië, Latijns-Amerika I en II	903	757	855	682
Zuid-Afrika	300	285	285	285
Derde landen, besluit van 14.4.97:				
Middellandse Zee	2310	2290	1263	1249
Midden- en Oost-Europa	3520	3414	1968	1926
Azië, Latijns-Amerika	1022	1022	772	751
Zuid-Afrika	375	375	310	310
VJRM, besluit van 19.5.98	150	150	53	53
Bosnië, besluit van 14.12.98	100	100	0	0
Turkije, besluit van 29.11.99	600	375	165	165
Derde landen, besluit van 22.12.99:				
Middellandse Zee	6425	861	38	38
Midden- en Oost-Europa	8680	1471	62	62
Azië, Latijns-Amerika	2480	745	353	353
Zuid-Afrika	825	90	0	0
Turkije, besluit van 4.12.00	450	0	0	0
Totaal	40702	23456	18463	13271

Opmerking: De leningen worden uitbetaald in nationale munteenheden, zodat de uitbetaling omgerekend in euro's groter kunnen zijn dan het toegestane bedrag.

TABEL 2
MAXIMAAL JAARLIJKS RISICO VOOR DE GEMEENSCHAPSBEGROTING
(Raming in miljoenen euro's op basis van alle op 30.6.01 uitbetaalde operaties)

LIDSTATEN	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOTAAL
HOOFDSOM										
A. Betalingsbalansen										
1. Italië										0
B. Structurele leningen										
2. Euratom										0
3. NCI en NCI aardbevingen	70			19						89
4. EIB Middellandse Zee Spanje, Griekenland, Portugal	4	9	10	4	3					30
Subtotaal hoofdsom	74	9	10	23	3	0	0	0	0	119
RENTE										
A. Betalingsbalansen										
1. Italië										0
B. Structurele leningen										
2. Euratom										0
3. NCI en NCI aardbevingen	6	2	2	2						13
4. EIB Middellandse Zee Spanje, Griekenland, Portugal	1	2	1	1	1					6
Subtotaal rente	7	4	3	3	1	0	0	0	0	19
TOTAAL LIDSTATEN	81	13	13	26	4	0	0	0	0	138
DERDE LANDEN										
HOOFDSOM										
A. Financiële bijstand										
5. Bulgarije	70		40		63	73	88	88	25	445
6. Roemenië		55		70			25	25	25	200
7. Algerije	150	100								250
8. VJRM								5	8	13
9. Bosnië										0
10. Litouwen		25								25
11. Moldavië	9	12	12	12	7	3				55
12. Oekraïne	17	37	57	57	57	55	35	15	15	343
13. Wit-Rusland	6	6	6	6	6					30
14. Georgië									22	22
15. Armenië									6	6
16. Tadzjikistan										
17. EURATOM										
B. Garanties										
18. EIB Middellandse Zee	119	255	299	302	309	323	326	333	317	2583
19. EIB Midden- en Oost-Europa	189	405	465	568	499	440	378	330	342	3616
20. EIB Azië, Latijns-Amerika	42	106	140	154	155	156	173	131	67	1124
21. EIB Zuid-Afrika	27	26	26	55	22	23	59	37	129	404
Subtotaal hoofdsom	629	1027	1045	1224	1118	1072	1083	963	955	9116
RENTE										
A. Financiële bijstand										
5. Bulgarije	10	17	17	15	14	12	9	5	2	100
6. Roemenië	5	10	7	7	4	4	4	3	2	46
7. Algerije	13	4								18
8. VJRM	1	2	2	2	2	2	2	2	2	18
9. Bosnië	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
10. Litouwen	1	1								2
11. Moldavië	1	2	2	1	0	0				6
12. Oekraïne	8	15	13	10	8	5	3	1	1	63
13. Wit-Rusland	1	1	1	1	0					3
14. Georgië	2	4	4	4	4	4	4	4	4	38
15. Armenië	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
16. Tadzjikistan	1	3	3	3	3	3	3	3	3	23
17. EURATOM		2	2	2	2	2	2	2	2	18
B. Garanties										
16. EIB Middellandse Zee	108	199	184	168	151	135	118	100	83	1246
17. EIB Midden- en Oost-Europa	129	222	201	176	149	126	105	87	72	1267
18. EIB Azië, Latijns-Amerika	35	51	47	43	39	35	30	26	22	328
19. EIB Zuid-Afrika	24	31	28	26	21	21	20	15	12	198
Subtotaal rente	340	567	513	461	401	352	302	250	206	3391
TOTAAL DERDE LANDEN	969	1594	1558	1685	1518	1424	1385	1213	1161	12506
TOTAAL-GENERAAL	1050	1607	1571	1711	1522	1424	1385	1213	1161	12644
(Oost-Europa)	405	738	733	839	732	658	611	545	478	5740
(Overige derde landen)	564	856	825	845	786	766	774	668	683	6767

TABEL 3

THEORETISCH MAXIMAAL JAARLIJKS RISICO VOOR DE GEMEENSCHAPSBEGROTING

(Raming in miljoenen euro's op basis van alle op 30.6.01 uitbetaalde, goedgekeurde en voorgestelde operaties)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOTAAL
LIDSTATEN										
HOOFDSOM										
A. Betalingsbalansen										0
1. Italië										
B. Structurele leningen										89
2. Euratom en NCI	70			19						44
3. EIB Spanje, Griekenland, Portugal	11	12	13	5	3					
Subtotaal hoofdsom	81	12	13	24	3	0				133
RENTE										
A. Betalingsbalansen										0
1. Italië										
B. Structurele leningen										12
2. Euratom en NCI	6	2	2	2						6
3. EIB Spanje, Griekenland, Portugal	3	2	1							
Subtotaal rente	9	4	3	2	0	0				18
TOTAAL LIDSTATEN	90	16	16	26	3	0				151
DERDE LANDEN										
HOOFDSOM										
A. Financiële bijstand										
4. Bulgarije	70		40		63	73	88	88	25	445
5. Roemenië		55		70			25	25	50	225
6. Algerije	150	100								250
7. VJRM								5	8	13
8. Bosnië										0
9. Litouwen		25								25
10. Moldavië	9	12	12	12	7	3	2	3	3	63
11. Oekraïne	17	37	57	57	57	55	35	25	38	377
12. Wit-Rusland	6	6	6	6	6					30
13. Georgië									22	22
14. Armenië									6	6
15. Tadzjikistan										0
16. FR Joegoslavië										0
17. Euratom	94	177	270	217	153	115	80	43		1149
B. Garanties										
18. EIB Middellandse Zee	152	302	326	354	431	526	627	716	754	4188
19. EIB Midden- en Oost-Europa	159	354	352	438	476	604	751	853	951	4938
20. EIB Azië, Latijns-Amerika	46	125	168	223	267	307	385	359	277	2157
21. EIB Zuid-Afrika	27	26	27	62	34	48	101	100	229	654
Subtotaal hoofdsom	730	1219	1258	1439	1494	1730	2094	2217	2362	14542
RENTE										
A. Financiële bijstand										
4. Bulgarije	10	17	17	15	14	12	9	5	2	100
5. Roemenië	5	12	11	11	8	8	8	7	6	77
6. Algerije	13	4								18
7. VJRM	1	4	4	4	4	4	4	4	4	31
8. Bosnië	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
9. Litouwen	1	1								2
10. Moldavië	1	3	2	2	1	1	1	1	0	11
11. Oekraïne	8	17	17	14	12	9	7	5	4	92
12. Wit-Rusland	1	1	1	1	0					3
13. Georgië	2	4	4	4	4	4	4	4	4	38
14. Armenië	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
15. Tadzjikistan	1	3	3	3	3	3	3	3	3	23
16. FR Joegoslavië		9	9	9	9	9	9	9	9	73
17. Euratom	5	15	30	43	60	77	91	99		420
B. Garanties										
18. EIB Middellandse Zee	296	318	388	431	471	583	779	926	992	5184
19. EIB Midden- en Oost-Europa	314	255	384	536	512	558	701	832	864	4956
20. EIB Azië, Latijns-Amerika	57	119	124	121	115	167	215	326	242	1486
21. EIB Zuid-Afrika	62	44	63	71	89	88	116	138	169	840
Subtotaal rente	778	828	1059	1267	1304	1525	1947	2360	2300	13368
TOTAAL DERDE LANDEN	1508	2047	2317	2706	2798	3255	4041	4577	4662	27910
TOTAAL-GENERAAL	1598	2063	2333	2732	2801	3255	4041	4577	4662	28061
(Oost-Europa)	661	918	1112	1338	1294	1454	1759	1963	1913	12411
(Overige derde landen)	848	1129	1205	1368	1504	1801	2282	2613	2750	15499

4. TOEPASSING VAN DE BEGROTINGSGARANTIE

4.1. Gebruik van kasmiddelen

Krachtens artikel 12 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1150/2000 van de Raad van 22 mei 2000 houdende toepassing van Besluit 94/728/EG, Euratom betreffende het stelsel van eigen middelen van de Gemeenschappen, verricht de Commissie betalingen uit haar kasmiddelen om vertragingen en bijkomende kosten bij de dienst van de opgenomen leningen te vermijden wanneer een debiteur te laat betaalt.

4.2. Gebruik van het Garantiefonds

Bij Verordening (EG, Euratom) nr. 2728/94 van de Raad van 31 oktober 1994 is een Garantiefonds voor externe activiteiten ingesteld. Wanneer de begunstigde van een door de Gemeenschap verstrekte lening in gebreke van betaling blijft, wordt binnen drie maanden een beroep op het Garantiefonds gedaan. Bij in gebreke blijven bij het aflossen van een door de Gemeenschapsbegroting gegarandeerde EIB-lening treedt de Gemeenschap op binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek om honorering van de garantie van de Bank. De Commissie geeft de Bank dan toestemming om de overeenkomstige bedragen aan het Garantiefonds te onttrekken.

Achterstandsrente wegens vertraging tussen de datum van terbeschikkingstelling van de kasmiddelen en de datum van interventie van het fonds wordt uit het Garantiefonds terug in de kas gestort.

In de laatste zes maanden is voor de volgende landen een beroep op het Garantiefonds gedaan:

Euro

Derde land	Datum	Bedrag (hoofdsom en rente)
Voormalig Joegoslavië		
Vojvodina	30.04.01	2 215 236,71
Servië	30.04.01	2 845 592,70
Kosovo	30.04.01	15 213,44
Totaal		5 076 042,85

4.3. Uitstaande aflossingen op 30 juni 2001⁴

Door derde landen verschuldigde bedragen

Euro

Derde land	Honorering van garanties (2)	Achterstandsrente (3)	Totaal
Tadzjikistan	0, 00	0.,00	0, 00
Vojvodina (1)	34 258 866,49		
Servië (1)	89 482 290,39		
Montenegro (1)	459 653,54		
Kosovo (1)	237 534,05		
Subtotaal voormalig Joegoslavië	123 978 690,93	41 516 726,29	165 955 070,76
Totaal	123 978 690,93	41 516 726,29	165 955 070,76

1) De verdeling tussen de republieken van het voormalige Joegoslavië is slechts indicatief.

2) De bedragen van de interventies voor de operaties van de EIB omvatten de niet op tijd betaalde bedragen en de opgelopen achterstandsrente op de datum waarop de communautaire garantie werd verstrekt.

3) Tussen de datum waarop de communautaire garantie werd verstrekt en de verslagdatum geboekte achterstandsrente. Het weergegeven bedrag voor de republieken van het voormalige Joegoslavië is het algehele totaal.

5. ANALYSE VAN HET THEORETISCHE VERMOGEN VAN DE GEMEENSCHAP OM LENINGEN EN GARANTIES AAN DERDE LANDEN TE VERSTREKKEN

In de praktijk beperkt het mechanisme van het fonds en de reserve het vermogen van de Gemeenschap om leningen of garanties aan derde landen te verstrekken: de kredieten die beschikbaar zijn om de verplichte voorziening aan te leggen bij een nieuw leningsbesluit (of een jaartranche in het geval van garanties voor meerjarige leningen) worden beperkt door het bedrag dat in de financiële vooruitzichten als reserve voor garanties is opgenomen⁵.

De leningscapaciteit komt op ieder moment overeen met de overblijvende ruimte van de reserve voor garanties. Deze ruimte is gelijk aan het verschil tussen de reserve en het geraamde bedrag van de voorziening van het Garantiefonds op grond van reeds goedgekeurde of voorbereide operaties.

In tabel 4 wordt de capaciteit van de Gemeenschap om leningen aan derde landen te verstrekken voor de periode 2001-2004 geraamd met inachtneming van het mechanisme van het Garantiefonds. De berekeningsmethode en de verwijzingen naar de regelgeving worden in de bijlage uitvoeriger beschreven.

⁴ Het gaat om de achterstand van Tadzjikistan in verband met de lening van 1 250 miljoen euro die de Gemeenschap aan de voormalige Sovjet-Unie en haar republieken heeft toegekend en de achterstand op de lening van de EIB aan het voormalige Joegoslavië in het kader van de mediterrane protocollen. In deze bedragen zijn de door de begroting gedekte wanbetalingen begrepen.

⁵ In de financiële vooruitzichten 2000-2006 is 200 miljoen euro tegen de prijzen van 1999 opgenomen.

Volgens de door de Raad goedgekeurde besluiten en de besluiten die zijn voorgesteld of in voorbereiding zijn (zie tabel 4) zal het gebruik van de reserve voor garanties in het tweede halfjaar van 2001 34,82 miljoen euro bedragen, hetgeen aan het eind van het jaar een ruimte in de reserve voor garanties laat van 8,02 miljoen euro.

Rekening houdend met de invloed op de reserve voor garanties van de voorziening van het fonds voor de leningen die al zijn goedgekeurd en de leningen die zijn voorgesteld of in voorbereiding zijn voor 2001, bedraagt de jaarlijkse leningscapaciteit het volgende:

- 89,10 miljoen euro voor leningen waarop de totale begrotingsgarantie wordt verleend, of
- 137,08 miljoen euro voor leningen die voor 65% worden gegarandeerd (in toepassing van Besluit 2000/24/EG van de Raad van 22 december 1999).

Uit de huidige voorzieningsramingen van het fonds voor 2001 (zie tabel 4) blijkt dat de resterende leningscapaciteit zeer beperkt is.

Op 30 juni 2001 bedroeg het uitstaande bedrag van de lenings- en garantieoperaties ten gunste van derde landen, vermeerderd met de verschuldigde en niet-betaalde rente, 15 116,73 miljoen euro.

mln. euro

	Stand op 30.06.01
1. Uitstaand bedrag van opgenomen en verstrekte leningen	1 641,00
2. Uitstaand bedrag EIB	13 271,00
3. Uitstaand bedrag van achterstallige betalingen	60,34
4. Achterstandsrente	41,50
Verschuldigde en nog te betalen rente ⁶	101,89
TOTAAL	15 116,73

De verhouding tussen de middelen van het fonds en het uitstaande bedrag in de zin van de door de Verordening gegeven definitie beloopt 10,17%, wat meer is dan het streefbedrag van 9% dat is vastgesteld in Verordening nr. 1149/1999 tot wijziging van de Verordening nr. 2728/1994 tot instelling van het fonds. De regels bepalen dat aan het einde van het jaar het surplus wordt teruggeboekt naar een speciale begrotingspost in de staat van ontvangsten van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen.

Het surplus van 165 360 miljoen euro bij de afsluiting van het begrotingsjaar 2000 wordt in het tweede halfjaar 2001 naar de begroting teruggeboekt.

⁶ Verschuldigde en nog te betalen rente, zoals gedefinieerd in de Verordening tot instelling van het Garantiefonds.

6. STAND VAN HET GARANTIEFONDS OP 30 JUNI 2001

Op 30 juni 2001 stond het Garantiefonds op 1 540 miljoen euro. In de loop van het eerste halfjaar van 2001 ontwikkelde het fonds zich als volgt:

- gebruik van 5,1 miljoen euro uit het fonds wegens nieuwe wanbetalingen;
- achterstallige aflossing door Tadzjikistan van 78,9 miljoen euro;
- netto-inkomsten uit de belegging van de tegoeden van het fonds ten bedrage van circa 34,3 miljoen euro.

Het Garantiefonds kan eind 2001 circa 1 898 miljoen euro bereiken, uitgaande van de volgende veronderstellingen:

- overschrijving van 169 1 miljoen euro uit de reserve van 2001;
- terugboeking naar de begroting van het overschot van het fonds op 31 december 2000 ten bedrage van 169,36 miljoen euro;
- geen nieuwe wanbetalingen die interventie van het fonds vergen na het beroep dat in april 2001 op het fonds werd gedaan ten bedrage van 4,5 miljoen euro;
- achterstallige aflossing door de FR Joegoslavië van 204 miljoen euro aan verschuldigde hoofdsom en rente plus achterstandsrente;
- netto-inkomsten uit de belegging van de tegoeden van het fonds ten bedrage van circa 36,9 miljoen euro.

7. RELATIEVE SOLIDITEIT

De verhouding tussen de stand van het fonds op 30 juni 2001 (1 540 miljoen euro) en het in tabel 3 weergegeven maximale jaarlijkse risico van de leningen aan derde landen (zijnde het totale verschuldigde bedrag) voor 2001 (1 508 miljoen euro) bedraagt 102%.

Raming van de bedragen van de leningen waarvoor een voorziening moet worden getroffen in de reserve voor garanties

(mln. euro)

Jaar	Voorzieningspercentage van 9%									
	Bedragen leningen	Bedragen voorzieningen	Bedragen leningen	Bedragen voorzieningen	Bedragen leningen	Bedragen voorzieningen	Bedragen leningen	Bedragen voorzieningen	Bedragen leningen	Bedragen voorzieningen
Bedrag van de reserve		203		208		213		216		221
EIB-leningen										
Goedgekeurde operaties										
Middellandse Zee, Syrië vierde financieel protocol	75,00	6,75	15,00	1,01						
Algemeen mandaat 1997-2000	140,00	8,82	15,00	0,95						
Algemeen mandaat 2000-2007	2.210,09	129,29	2.993,00	167,19	3.111,50	182,02	3.039,50	177,81	3.102,00	181,47
Turkije: hulp bij wederopbouw	95,01	5,56								
Uitbreiding van het algemene mandaat tot Kroatië	124,96	7,31			62,50	3,66	62,50	3,66		
Uitbreiding van het algemene mandaat tot speciale actie voor douane-unie met Turkije	350,00	20,48					50,00	2,93	50,00	2,93
Voorlopige ramingen										
Uitbreiding van het algemene mandaat tot de Federale Republiek Joegoslavië			150,00	8,78	150,00	8,78	130,00	7,61	100,00	5,85
Speciale actie Oostzee Rusland			100,00	5,85						
Goedgekeurde operaties										
Albanië III, Bosnië II, Bulgarije IV, Roemenië IV, VJRM										
Tadzjikistan	75,00	6,75								
Moldavië III	15,00	1,35								
Voorlopige ramingen										
Westelijke Balkan (FR Joegoslavië, Bosnië, Kroatië)			180,00	16,20						
EURATOM										
Voorlopige ramingen										
Oekraïne									154,00	13,86
Andere Leningen					127,00	11,43	127,00	11,43	146,00	13,14
Gebruik van de reserve (1+2+3)		186,30		199,98		205,89		203,44		217,25
Ruimte in de reserve (na voorziening van de bovenstaande leningen)		16,70		8,02		7,11		12,56		3,75
Residuele capaciteit voor leningen voor macrofinanciële bijstand		185,58		89,08		79,00		139,56		41,67
Residuele capaciteit voor EIB-leningen		285,50		137,04		121,54		214,70		64,10

* De EG-garantie voor EIB-leningen dekt 75% van de hoofdsom voor leningen die zijn verstrekt in het kader van het vierde financieel protocol met Syrië (Middellandse Zee), 70% van de hoofdsom voor leningen die zijn verstrekt in het kader van het algemene mandaat 1997-2000 en 65% van de hoofdsom voor leningen die zijn verstrekt in het kader van andere mandaten en acties.

* Vanaf 2002 zijn de bedragen voor Kroatië en voor de speciale actie voor de douane-unie met Turkije inbegrepen in de cijfers van het algemene mandaat 2000-2007.

* Zoals in beginsel op COREPER-niveau overeengekomen, zal de EG-garantie 100% van de hoofdsom van de lening dekken. Besluit verwacht voor het einde van 2001.

* De beperking van de voorziening voor 2000 met 0,01 miljoen euro is een gevolg van een wijziging van het voorzieningspercentage (van 10% tot 9%) en een correctie van het volume van 1999.

* Voor Oekraïne is voor de lening van 657 miljoen euro voor het project K2-R4 in voorgaande jaren reeds een voorziening opgenomen voor 503 miljoen euro en is een voorziening van 154 miljoen euro gepland voor 2004. Voor Roemenië zijn voor de lening van 400 miljoen euro voor het project Cernavoda 2 voorzieningen gepland voor 2002, 2003 en 2004. Voor Bulgarije zijn in de voorgaande jaren voorzieningen opgenomen voor de lening van 212 miljoen euro voor de verbetering van de kerncentrale in Kozloduy.

Deel 2:

Beoordeling van de potentiële risico's: economische en financiële situatie van de derde landen die de grootste leningen hebben ontvangen

1. INLEIDING

De in deel 1 genoemde bedragen verschaffen informatie over de kwantitatieve aspecten van het risico voor de algemene begroting. Deze gegevens moeten echter worden gewogen met de kwalitatieve aspecten van dit risico, die worden bepaald door de aard van de operaties en de hoedanigheid van de kredietnemers. Hieronder worden de recente gebeurtenissen besproken die een invloed kunnen hebben op het landenrisico van de portefeuille.

De in deel 2 gegeven beoordeling van het landenrisico verschaft, in de vorm van een tabel per land, een reeks indicatoren van het landenrisico (zie bijlagen) voor alle derde landen die macrofinanciële bijstand van de EG hebben ontvangen en nog schulden jegens de EG hebben uitstaan. Ter aanvulling hiervan wordt in de tekst een analyse gegeven voor de landen waarover sinds het vorige verslag, dat op het tweede halfjaar van 2000 betrekking had, belangrijke nieuwe gegevens beschikbaar zijn gekomen die van invloed zijn op de risicobeoordeling.

De in dit deel gegeven beoordeling heeft geen betrekking op andere dan de vermelde landen, vooral omdat de elders door de Gemeenschap gelopen risico's (met name de garanties op EIB-leningen) slechts een fractie van de totale risicopositie uitmaken en over een groot aantal landen zijn verspreid.

2. KANDIDAAT-LIDSTATEN

2.1. Bulgarije

In 2000 versnelde de groei in Bulgarije van 2,4% tot 5,8% dank zij gunstige interne en externe ontwikkelingen. Ten gevolge van de hoge energieprijzen en een tegenvallende oogst liep de inflatie op tot meer dan 12%, maar in het eerste deel van 2001 trad weer een belangrijke vertraging op (9,7% in mei ten opzichte van mei 2000). De "currency board"-regeling (DM 1 = BGN 1 of EUR 1 = BGN 1,96) werd gedurende de gehele periode gehandhaafd.

De werkloosheid blijft hoog: na een langzame daling in de loop van 2000 trad in het eerste halfjaar van 2001 een stijging op tot 19,5% in juni. De arbeidsplaatsen gingen verloren doordat er bij structurele hervormingen werkgelegenheid verdween, hetgeen nog niet werd gecompenseerd door het ontstaan van nieuwe banen doordat het ondernemingsklimaat ongunstig was en bovendien de potentiële werknemers niet over de vereiste vaardigheden beschikten. Dientengevolge daalt de participatiegraad en blijft de langdurige werkloosheid hoog (bijna 60% van alle werklozen).

De Bulgaarse openbare financiën blijven gezond. Het tekort van de totale overheid bedroeg in 2000 0,7% van het BBP en de autoriteiten verwachten een toename tot 1,4% van het BBP in 2001. Intussen daalt de overheidsschuld snel van ruim boven 100% van het BBP in 1997 tot naar verwachting 69,1% van het BBP eind 2001.

2.2. Litouwen

In 2000 steeg het reële BBP met 3,3%, en volgens de ramingen is het in het eerste halfjaar van 2001 met 5,1% op jaarbasis gegroeid. De belangrijkste drijvende kracht achter het herstel was de sterke export.

De inflatie van de consumptieprijzen is de laatste tijd zeer beperkt geweest door de geringe binnenlandse vraag en de sterke positie van de litas ten opzichte van de euro. In 2000 steeg het indexcijfer van de consumptieprijzen met 1,0% ten opzichte van het voorgaande jaar. Hoewel de liberalisering van de prijzen en de stijgende prijzen van grondstoffen op de wereldmarkt enige inflatoire effecten hebben, zal de inflatie naar verwachting in de nabije toekomst relatief laag blijven. In juni 2001 bedroeg de inflatie 1,5% op jaarbasis.

De geregistreeerde werkloosheid steeg met 3,1 procentpunten tot gemiddeld 11,5% in 2000. De werkloosheid bleef stijgen, hoewel in het tweede kwartaal van 2001 een lichte daling werd geregistreerd; aan het einde van dat kwartaal bedroeg de werkloosheid 12,4%.

In de loop van 2000 werd de situatie van de openbare financiën veel beter dankzij de uitvoering van het crisisbestrijdingsprogramma van november 1999. Het programma omvatte een belangrijke aanscherping van het begrotingsbeleid om de budgettaire en externe onevenwichtigheden te corrigeren. In maart 2000 werd uit voorzorg een stand-byovereenkomst met het IMF ondertekend om een mogelijke liquiditeitskrapte te voorkomen. De begrotingsconsolidatie ligt nu grotendeels op schema, en het tekort werd teruggebracht tot 2,8% van het BBP in 2000. Voor 2001 wordt een begrotingstekort van 1,4% van het BBP gepland.

Ten gevolge van de sterkere groei van de uitvoer en de geringe binnenlandse vraag is het tekort op de lopende rekening verminderd van 11,2% van het BBP in 1999 tot 6,0% in 2000. In 2001 zette deze daling zich voort tot 5,4% van het BBP in het eerste kwartaal (in vergelijking met 5,7% in hetzelfde kwartaal van 2000). De buitenlandse directe investeringen werden nauwelijks beïnvloed door de economische vertraging en hebben bijgedragen tot de financiering van het tekort op de lopende rekening.

De structurele hervormingen vorderden in 2000. Het privatiseringsproces verliep in het eerste halfjaar van 2001 naar wens en in juni werd nieuwe wetgeving inzake faillissement en herstructurering van ondernemingen vastgesteld, maar de goedkeuring van de hervorming van het pensioenstelsel werd uitgesteld.

2.3. Roemenië

Na een daling gedurende drie jaar en een bescheiden heropleving in 2000 steeg het BBP in het eerste halfjaar van 2001 met 4,9%, terwijl het verbruik door huishoudens met 7,6% en de investeringen met 6,7% toenamen. De beleidsmaatregelen van de nieuw verkozen regering droegen bij tot de versterking van het herstel. Vooral de verhoging van de sociale overdrachten, de bevrozing van de energieprijzen en de verhoging van de lonen bij de overheidsbedrijven waren bevorderlijk voor het reële inkomen en de consumptieuitgaven van de huishoudens. Naast tijdelijke factoren, zoals het effect van de droogte van verleden jaar op de behoefte aan ingevoerde levensmiddelen, speelde de stijgende binnenlandse vraag een belangrijke rol bij de ernstige verslechtering van de lopende rekening in het eerste halfjaar van 2001, waarin het gecumuleerde tekort opliep tot 3,5% van het geraamde BBP (in vergelijking met een totaal van 3,7% van het BBP voor het gehele jaar 2000).

Desondanks geeft de externe kwetsbaarheid van Roemenië geen aanleiding tot onmiddellijke bezorgdheid. De meeste indicatoren van de externe kwetsbaarheid zijn juist verbeterd, zoals tot uiting komt in een gunstiger profiel waar het gaat om schuldaflissing en rentebetalingen, stijgende uitvoer en hernieuwde toegang tot de internationale financiële bronnen. Eind juni waren de brutoreserves van de centrale bank gestegen tot 3,6 miljard USD of 3,1 maanden invoer, in vergelijking met 2,5 miljard USD of 2,5 maanden invoer eind 2000. Nadat Roemenië tegen eind 2000 weer toegang had gekregen tot de internationale kapitaalmarkt, kon het bovendien in juni 2001, toen Standard and Poor's zijn rating voor de langetermijnkredietwaardigheid van Roemenië verhoogde, een euro-obligatielening van 600 miljoen euro tegen gunstiger voorwaarden uitgeven. De buitenlandse schuld is nog vrij laag naar internationale normen, maar is de laatste maanden snel gestegen, hetgeen wijst op de noodzaak de aanhoudende verslechtering van de lopende rekening een halt toe te roepen.

Afgezien van de privatisering van de Banca Agricola vonden in het eerste halfjaar van 2001 geen andere belangrijke structurele hervormingen plaats. Vooral de lonen bij de overheidsbedrijven stegen meer dan gepland en de betalingsachterstanden tussen ondernemingen liepen weer op tot meer dan 7% van het geraamde BBP.

3. WESTELIJKE BALKAN

3.1. Bosnië-Herzegovina

In november 2000 vonden algemene verkiezingen plaats, maar pas in maart 2001 werden regeringen gevormd in de Federatie van Bosnië en Herzegovina (FBiH), de Republika Srpska (RS) en de Staat, na langdurige onderhandelingen en de interventie van het OHR. Hoewel deze vertragingen de economische hervorming belemmerden en tot een langdurige verlamming van het wetgevingsproces leidden, lijken de nieuwe regeringen hervormingsgezind en erop gebrand het hervormingsproces nieuw leven in te blazen.

Nadat de groei van het BBP was teruggelopen van 10% in 1999 tot naar schatting 5% in 2000, wordt in 2001 een herstel tot ongeveer 8% verwacht. De werkloosheid is nog zeer hoog: in 2000 was 40,1% van de arbeidskrachten werkloos en in 2001 worden soortgelijke niveaus verwacht. De hoge quote van de externe financiering tot het BBP in 2000 (44%) impliceerde dat de economie sterk afhankelijk bleef van buitenlandse hulp

- hoofdzakelijk overdrachten en leningen - die ongetwijfeld heeft bijgedragen tot de groei van het BBP. Voorlopige ramingen voor 2001 wijzen echter op een sterke vermindering tot 23%.

De "currency board"-regeling, waarbij de Konvertible Marka (KM) 1:1 is gekoppeld aan de Duitse mark, heeft bijgedragen tot een matiging van de inflatie: de gemiddelde inflatie voor het gehele land bedroeg in 2000 5,5%, hoewel er grote verschillen tussen de samenstellende delen bestonden (2% in FBiH, 14,5% in RS). Voor 2001 wordt geen verandering van de gemiddelde inflatie verwacht. De zwakke begrotingsdiscipline en de onvoldoende uitgavenbeheersing blijven een belangrijke bron van macro-economisch risico, zoals is gebleken uit speciale door de OHR/OVSE uitgevoerde audits van de begrotingen van de samenstellende delen. De uitgaven van de totale overheid zijn nog zeer hoog: in 2000 bedroegen zij ongeveer 56% van het BBP en in 2001 zullen zij waarschijnlijk op een soortgelijk niveau blijven.

Het in 2000 ingezette herstel van de uitvoer (deels dankzij de heropening van de Joegoslavische markt) en de daling van de invoer (hoofdzakelijk ten gevolge van verminderingen van de donorfinanciering voor wederopbouw) hielden in de eerste helft van 2001 aan. Daardoor zal het tekort op de lopende rekening (exclusief overdrachten) in 2001 naar verwachting verder verminderen tot 20,8% van het BBP tegen 22,2% in 2000. De buitenlandse schuld blijft hoog (hoewel een neerwaartse trend is ingezet), deels door de van de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië geërfde schuldenlast. De verhouding tussen de schuldendienst (aflossingen en rentebetalingen) en de uitvoer is echter relatief laag ten gevolge van de gunstige voorwaarden van een groot deel van de schuld en de met de Clubs van Londen en Parijs overeengekomen schuldherschikking. In 2000 en tot dusverre ook in 2001 is BiH zijn externe schulddienstverplichtingen nagekomen.

In mei 2001 werden de laatste evaluaties van de in mei 1998 ondertekende stand-byovereenkomst (SBO) door het IMF afgerond. Met de autoriteiten van BiH worden onderhandelingen gevoerd over een nieuwe SBO, die naar verwachting nog voor het einde van het jaar zullen worden afgerond.

Hoewel de buitenlandse schuld vermindert, is het landenrisico voor BiH wellicht vergroot door de recente macro-economische ontwikkelingen. Geen van de ratingbureaus geeft risico-indicatoren. Volgens de overgangsindicatoren van de EBRD, die de voortgang van de hervormingen in de Midden- en Oost-Europese landen weergeven, stond BiH in 2000 ergens onderaan op de schaal. Het ongestuvige ondernemingsklimaat verklaart ook de zwakke prestatie van BiH bij het aantrekken van de broodnodige buitenlandse investeringen, waarvoor het een van de laagste scores van de Midden- en Oost-Europese landen behaalt.

3.2. Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

Het risico voor de Gemeenschapsbegroting uit de garanties voor leningen aan dit land nam in het eerste halfjaar van 2001 toe doordat gevechten tussen etnische Albanese rebellen en de ordestrejdkrachten uitbraken en de economische en financiële situatie verslechterde. Geraamd wordt dat het reële BBP in het eerste kwartaal van het jaar met 3,8% op jaarbasis daalde. Een aantal binnenlandse en buitenlandse investeringen werden bevroren waardoor de totale binnenlandse vraag terugliep.

Toch werd een zekere mate van macro-economische stabiliteit gehandhaafd. De CPI-inflatie bleef ongeveer 4% op jaarbasis, terwijl de centrale bank er min of meer in slaagde een stabiele wisselkoers ten opzichte van de DM/euro te handhaven. Ondanks verschillende interventies van de Nationale Bank bleven de officiële reserves, die rond de jaarwisseling waren toegenomen dankzij met name een omvangrijke instroom van deviezenontvangsten uit de verkoop van aandelen in de telecommaschappij aan een buitenlandse investeerder, op een bevredigend peil ruim boven het aanbevolen minimum van drie maanden invoer.

Door de sluiting van de grensovergangen en de algemene onzekerheid over de situatie in het land werd de buitenlandse handel ontwricht. In het eerste halfjaar van 2001 daalde de invoer meer dan de uitvoer en slonk het handelsbalanstekort derhalve. De politieke, financiële en economische banden met de EU, die de grootste handelspartner blijft, werden in april nauwer aangetrokken door de ondertekening van de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst, die geleidelijk tot een vrijhandelszone tussen dit land en de EU zal leiden.

De buitenlandse schuld in verhouding tot het BBP is de laatste jaren aanzienlijk gestegen, vooral ten gevolge van waarderingseffecten (een belangrijk deel van de buitenlandse schuld luidt in USD). Naar verwachting zal de schuldquote in 2001 in geringe mate blijven toenemen, terwijl de daling van de uitvoer zou kunnen leiden tot een stijging van de schulddienstquote tot boven het huidige niveau van ongeveer 13% van de uitvoer.

Door de verslechterde economische en financiële situatie zal het met het IMF overeengekomen economische programma waarschijnlijk moeten worden herzien. De autoriteiten zijn er niet in geslaagd te voldoen aan alle macro-economische prestatiecriteria en structurele hervormingsvereisten zoals vastgesteld voor het eerste jaar van het EFF/PRGFprogramma.

4. NIEUWE ONAFHANKELIJKE STATEN

4.1. Armenië

Na een stagnatie begin 2000 begon het BBP later in het jaar weer te groeien. Over het gehele jaar 2000 bedroeg de groei 6,0%. Deze gunstige tendens handhaafde zich in de eerste maanden van 2001.

In 2000 bleven de begrotingsontvangsten onder de geraamde niveaus, zodat op de uitgaven moest worden besnoeid en in snel tempo uitgavenachterstanden werden opgebouwd (meer dan 5% van het BBP). Het begrotingstekort bedroeg 4,7% van het BBP, ongeveer hetzelfde als in 1999. In de eerste maanden van 2001 waren er echter tekenen dat de hervorming van de belastingadministratie vruchten begon af te werpen, want de begrotingsontvangsten stegen aanzienlijk. In 2000 werd de inflatie een halt toegeroepen met een stijging van de consumptieprijzen met slechts 0,4% ondanks een belangrijke stijging van de energieprijzen, maar in 2001 trok de inflatie weer aan – tot ongeveer 5% op jaarbasis. De munt verloor in 2000 nominaal ongeveer 6% aan waarde ten opzichte van de USD, maar is sindsdien gestabiliseerd.

In 2000 steeg de handelsomzet met 13% (ten opzichte van 1999) tot 740 miljoen USD. De uitvoer steeg met 25% en de invoer met 9,6%. De tekorten op de handelsbalans en de lopende rekening zullen de komende jaren naar verwachting zeer hoog blijven (meer dan 15% van het BBP), zolang de externe handelsblokkade wegens het onopgeloste conflict over Nagorno-Karabach blijft bestaan. Het totale volume van de BDI nam in het eerste halfjaar van 2001 belangrijk toe ten gevolge van grote instromen van gevestigde buitenlandse investeerders en de wederopleving van de investeringen uit Rusland.

De bruto nationale reserves kwamen eind 2000 overeen met 3,5 maanden invoer. De buitenlandse schuld bedroeg toen 858,7 miljoen USD of 44,1% van het BBP en bleef in 2001 vrijwel ongewijzigd. Afgemeten aan de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de uitvoer, vormt de buitenlandse schuld een zware last, maar het land zal naar verwachting kunnen profiteren van belangrijke overdrachten en investeringen uit het buitenland. De schuld is wel dragelijk wanneer de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de begrotingsontvangsten als maatstaf wordt genomen.

4.2. Wit-Rusland

Aangezien de zittende president, de heer Loekasjenko, in september de verkiezingen heeft gewonnen, zijn geen grote veranderingen in het economisch en financieel beleid te verwachten. Zijn autoritaire stijl en onwil om de economie te liberaliseren, hebben gezorgd voor moeilijke betrekkingen met de internationale financiële instellingen en donorlanden.

In het kader van zijn speciale toezichtprogramma dat eind september afliep, heeft het IMF zich de laatste maanden gunstig uitgelaten over de in Wit-Rusland bereikte wisselkoersstabiliteit en deflatie, maar het sprak zijn bezorgdheid uit over het voortdurende gebruik van ruilhandel, de groeiende voorraden en de excessieve inmenging van de overheid in de industriële sector. Hoewel het Wit-Russische bestuur hoopt dat het toezichtprogramma de weg zal vrijmaken voor multilaterale financiering, lijkt dit onwaarschijnlijk zolang de regering niet toegeeft aan de druk om een begin te maken met de herstructurering van de economie.

Het reële BBP steeg in de eerste helft van 2001 met 3% dankzij de aanhoudende buitenlandse vraag naar Wit-Russische industriële goederen en de verdere sterke groei van het reële inkomen. De investeringen in vaste activa bleven echter sterk dalen. De maandelijkse inflatie blijft zeer laag op jaarbasis, en de nominale waardevermindering van de munt is vertraagd. De daling, ten opzichte van een jaar tevoren, van de uitgaven voor invoer uit vooral andere bronnen dan het Gemenebest van Onafhankelijke Staten woog ruimschoots op tegen de trage groei van de exportopbrengsten in het eerste halfjaar van 2001, zodat er een overschot op de handelsbalans ontstond. De lopende rekening vertoonde in het eerste kwartaal evenals het vorige kwartaal een overschot (dat is de eerste keer dat er gedurende twee achtereenvolgende kwartalen een overschot op de lopende rekening bestond). De buitenlandse schuld blijft dalen ten gevolge van de sterk beperkte toegang tot externe financiering.

4.3. Georgië

De macro-economische situatie van Georgië werd in 2000 slechter, toen de groei van het BBP aanzienlijk vertraagde tot 1,9% voor het gehele jaar, het laagste cijfer sinds 1995. Dit kwam door een ernstige droogte die leidde tot een belangrijke daling van de landbouwproductie. In 2001 zal de groei van het BBP naar verwachting iets aantrekken.

In de eerste acht maanden van 2000 waren de ontvangsten op de staatsbegroting weer lager dan het streefcijfer, vooral ten gevolge van slecht bestuur, corruptie en moeilijkheden bij de inning van de ontvangsten, met name de douanerechten, in een verdeeld land met een omvangrijk zwart circuit. In het tweede halfjaar verliep de inning van de ontvangsten echter beter. De inflatie bedroeg aan het einde van het jaar 4,6%, dat is half zoveel als eind 1999. De inflatie zal naar verwachting echter weer toenemen ten gevolge van een verhoging van de gereguleerde prijzen van de nutsbedrijven en de hogere voedselprijzen ten gevolge van de droogte in 2000. Begin 2001 stond de wisselkoers van de lari stabiel op ongeveer 2 lari/USD.

In 2000 bleef het tekort op de lopende rekening van Georgië op het zeer hoge niveau van 13,7% van het BBP (exclusief officiële overdrachten). De buitenlandse handel had te lijden onder de ernstige droogte en de daaruit voortvloeiende lagere landbouwproductie. In de eerste maanden van 2001 trad een verdere achteruitgang op onder invloed van de gevolgen van de financiële crisis in Turkije (de voornaamste markt voor de Georgische uitvoer) en de hogere consumptieve bestedingen en investeringsuitgaven in Georgië.

In april 2000 waren de deviezenreserves nog laag (nauwelijks meer dan een maand invoer); naar verwachting zullen zij licht stijgen, tot 1,5 maanden aan het einde van 2001. De buitenlandse schuld bedroeg eind 2000 1,8 miljard USD of ongeveer 59% van het BBP (48% van het BBP in 1998), terwijl de schulddienst gelijk was aan 25% van de totale begrotingsuitgaven. De buitenlandse schuld is vrij hoog wanneer zij wordt afgemeten aan de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de uitvoer, en bijzonder zwaar wanneer de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de begrotingsontvangsten als maatstaf wordt genomen. In maart 2001 werd met de Parijse Club van crediteuren overeenstemming bereikt over een schuldherschikkingsregeling. Dientengevolge werden de aflossingen voor 2001 verminderd van 88 miljoen USD tot 33 miljoen USD.

4.4. Moldavië

In februari 2001 behaalde de Moldavische communistische partij de meerderheid van de zetels in het parlement. Doordat de nieuwe regering aanvankelijk van plan leek de staatsinmenging in de economie uit te breiden, werden de betrekkingen met het IMF en andere donors slechter en schortte het fonds in mei 2001 zijn armoedebestrijdings- en groeiprogramma voor Moldavië op. Vervolgens stelde de regering alles in het werk om de samenwerking met het IMF te herstellen en toonde zij zich bereid aan de privatisering te werken. Dientengevolge zal de Raad van bewindvoerders van het IMF naar verwachting in oktober 2001 besluiten de leningsactiviteit te hervatten. Dit besluit zal van cruciaal belang zijn voor de economische en financiële toekomst van Moldavië. De Commissie is voornemens in oktober een missie naar Moldavië te zenden om de onderhandelingen over een macrofinancieel bijstandspakket voor een totaalbedrag van 15 miljoen euro te hervatten.

De economische groei is in 2001 belangrijk versneld. In het eerste halfjaar steeg het BBP met 4% op jaarbasis na een stijging van 1,9% in 2000 en een inkrimping van 3,4% in 1999. De versnelling van de groei was over de gehele economie gespreid. De industriële productie was op jaarbasis 12% hoger en de landbouwproductie, die de laatste jaren een rem op de economie was geweest, steeg met 15%. De beperkte groei van de geldhoeveelheid en de relatieve stabiliteit van de valuta in de eerste zes maanden van 2001 zorgden mede voor de voor het seizoen lage (0,6%) gemiddelde maandelijkse inflatie van de consumptieprijzen en een daling van de inflatie op jaarbasis tot minder dan 9% in augustus, dat is het laagste niveau sinds 1998.

Het begrotingstekort daalde van 3,0% van het BBP in 1999 tot slechts 1,0% in 2000. Het begrotingsbeleid is dit jaar enigszins verruimd en voor 2001 wordt het tekort geraamd op iets minder dan 1,5% van het BBP.

Door een sterke stijging van de invoer verdubbelde het tekort op de goederenbalans als percentage van het BBP in 2000 tot de extreem hoge waarde van 24%. In de eerste helft van 2001 ging de uitvoer met ongeveer 30% omhoog ten opzichte van een jaar tevoren, terwijl de invoer bleef stijgen, maar langzamer. Aangezien de uitvoerstijging op een relatief laag punt begon, nam het handelsbalanstekort niettemin iets toe. De buitenlandse schuld was eind 2000 gelijk aan 120% van het BBP.

4.5. Tadzjikistan

Nadat het BBP in 1999 met 3,7% was toegenomen, versnelde de groei in 2000 en in de eerste maanden van 2001 tot 8,3%. Deze snelle groei trad op ondanks een ernstige droogte die de elektriciteitsproductie belemmerde, tot een zeer slechte graanoogst leidde (slechts 50% van het peil van 1999) en de regionale handel ontwrichtte.

In 2000 werd de begroting geconsolideerd dankzij de verbeterde inning van de ontvangsten. In het eerste deel van 2001 vertoonde de begroting weer een primair overschot. In de tweede helft van 2000 liep de inflatie op, hoofdzakelijk ten gevolge van een verslapping van het monetaire beleid en onzekerheid over de invoering van de nieuwe munt op 30 oktober, alsook ten gevolge van de hoge energieprijzen. Onlangs is de inflatie echter verminderd: de consumptieprijzen stegen in de eerste vijf maanden van 2001 met 9% in vergelijking met 17% in het vierde kwartaal van 2000.

De lopende rekening verslechterde in 2000 en liet een tekort van 6,4% van het BBP zien. Ten gevolge van de droogte schoot de binnenlandse elektriciteitsproductie tekort en werd een belangrijke netto-invoer van elektriciteit noodzakelijk. De hogere olieprijs droegen ook bij tot de druk op de betalingsbalans. Door de grotere kapitaalinstromen, hoofdzakelijk vooruitbetalingen aan de katoensector, stegen de bruto deviezenreserves tot 87,2 miljoen USD aan het einde van 2000, hetgeen 2,4 maanden invoer dekte. In het eerste deel van 2001 stond het tekort op de lopende rekening op een vergelijkbaar peil.

De buitenlandse schuld van Tadzjikistan nam toe tot 129% van het BBP eind 2000. Deze toename vloeide volledig voort uit de depreciatie van de wisselkoers (de waarde van de schuldvoorraad veranderde nauwelijks). De buitenlandse schuld is vrij draaglijk wanneer de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de uitvoer als maatstaf wordt genomen, maar zeer hoog wanneer de verhouding van respectievelijk de schuldvoorraad en de schulddienst tot de begrotingsontvangsten de maatstaf is. Het schuldprobleem legt ernstige beperkingen op aan de armoedebestrijdings- en

groeistrategie. De komende vier tot vijf jaar zal de jaarlijkse nettomiddelenoverdracht naar het buitenland (aflossingen en rentebetalingen) niet minder dan 5% van het BBP bedragen.

4.6. Oekraïne

Na een toename van 5,8% in 2000, het eerste jaar van groei sinds de onafhankelijkheid van Oekraïne, is het reële BBP in het eerste halfjaar van 2001 naar schatting met 9,1% gestegen (op jaarbasis). De groei wordt gedragen door zowel de uitvoer als de binnenlandse bestedingen.

Ondanks het aantrekken van de economische activiteit vertoonde de inflatie een neerwaartse tendens, want het indexcijfer van de consumptieprijzen steeg in de eerste helft van 2001 met slechts 5,3%, in vergelijking met 18,7% in dezelfde periode van 2000. Eind 2001 zal de jaarlijkse inflatie naar verwachting ongeveer 14% bedragen (veel minder dan de 25,8% in december 2000). De daling van de inflatie kan worden toegeschreven aan een combinatie van factoren, waaronder de stabiliteit van de hryvnia sinds maart 2000, een voorzichtig begrotingsbeleid en gematigder olieprijsen op de wereldmarkt.

Op het begrotingsfront zullen de privatiseringsopbrengsten in 2001 naar verwachting veel lager zijn dan begroot. Om dit te compenseren is de regering met het IMF overeengekomen het streefcijfer voor het begrotingstekort (exclusief privatiseringsopbrengsten) te verlagen van de 3% van het BBP waarvan in de oorspronkelijke begroting werd uitgegaan, tot 1¾% van het BBP. Dit moet worden bereikt door uitgavenbesnoeiingen en het positieve effect van de verwachtingen overtreffende bedrijvigheid op de belastinginning, dat waarschijnlijk ruimschoots zal opwegen tegen de nadelige effecten die de door het parlement begin 2001 goedgekeurde amnestie voor achterstallige belastingen op de ontvangsten heeft.

De structurele hervormingen vorderden in de eerste helft van 2001 veel minder goed, deels ten gevolge van de politieke impasse in verband met het aftreden van premier Joesjtsjenko in mei 2001. Er zijn echter een aantal veelbelovende stappen genomen, zoals de intrekking van de vergunning van de Banka Oekraina, een insolvente staatsbank, en de verbeterde inning van de verschuldigde gelden in de energiesector.

Het overschot op de lopende rekening zal naar verwachting dalen van 4,7% van het BBP in 2000 tot ongeveer 2% van het BBP in 2001. Dit komt door de snellere stijging van de invoer ten gevolge van de sterke binnenlandse vraag en de verminderde stijging van de uitvoer na het in 2000 bereikte hoogtepunt, die wordt veroorzaakt door de lagere buitenlandse vraag en de appreciatie van de reële wisselkoers. Hoewel de lopende rekening nog steeds een overschot vertoont, blijft de betalingsbalans kwetsbaar. De toegang tot de internationale obligatiemarkten ging verloren in de nasleep van de Russische crisis van 1998 en de instromen van BDI bleven teleurstellend. Tegen deze achtergrond blijven de officiële deviezenreserves laag (ongeveer 2 miljard USD of 5,2 weken invoer eind juni 2001), hoewel zij sinds maart 2000 een gematigde opwaartse tendens te zien hebben gegeven. De in juli 2001 in de Club van Parijs overeengekomen schuldherschikking en de verwachte heractivering van de EFF van het IMF in het najaar van 2001 kunnen echter de weg effenen voor belangrijke officiële financiële stromen en de uiteindelijke terugkeer van Oekraïne tot de internationale kapitaalmarkten. De buitenlandse schuld van Oekraïne kwam eind 2000 overeen met 36% van het BBP.

5. OVERIGE DERDE LANDEN

5.1. Algerije

De hoge olie- en gasprijzen hebben een positief effect gehad op de financiële positie en het landenrisico van Algerije, aangezien de koolwaterstoffensector goed is voor meer dan 90% van de uitvoer en ongeveer 30% van het BBP. De lopende rekening bereikte in 2000 een overschot van 17% van het BBP. Bij een gemiddelde olieprijs van 20 USD per vat zal de betalingsbalanspositie in 2001 sterk blijven (het overschot op de lopende rekening wordt geraamd op 12% van het BBP). Eind 2000 waren de officiële reserves voldoende om meer dan een jaar invoer te dekken (11,9 miljard USD). De trend zette zich voort in het eerste halfjaar van 2001 en de officiële reserves stegen tot 15,2 miljard USD eind juni 2001.

De hoge olieprijsen droegen ook bij tot de verbetering van de begrotingssituatie. De hogere opbrengsten uit koolwaterstoffen resulteerden in een overschot van bijna 10% van het BBP in 2000 (tegen -0,4% van het BBP in 1999).

De hoge olieprijsen waren echter niet voldoende om de groei te stimuleren, die in 2000 slechts 2,4% van het BBP bedroeg (tegen 3,3% van het BBP in 1999). Het matige resultaat kan met name worden toegeschreven aan de slecht presterende landbouw en de lage industriële productie, die in het eerste kwartaal van 2001 bleef dalen. Voor 2001 wordt de groei van het BBP op 3,8% geraamd: verwacht wordt dat een inkrimping van de olieproductie ten gevolge van de lagere OPEC-quota zal worden gecompenseerd door een herstel van de vraag en de landbouwproductie.

In 2000 daalden de levensmiddelenprijzen (met gemiddeld -0,8%), waardoor de CPI-stijging werd beperkt tot 0,3%. De kerninflatie (prijzen van andere producten dan levensmiddelen) steeg echter tot meer dan 3% in het eerste kwartaal van 2001.

De indicatoren van de buitenlandse schuld verbeterden in 2000 aanzienlijk. De middellange en lange buitenlandse schuld daalde van 28,3 miljard USD eind 1999 (59,1% van het BBP) tot 25,5 miljard USD (47,9% van het BBP) eind 2000 en zal naar verwachting verder dalen tot 23,3 miljard USD (40,7% van het BBP) eind 2001. De schulddienst is ook sterk gedaald van 39,6% van de uitvoer in 1999 tot 20,9% van de uitvoer in 2000 en zal zich naar verwachting stabiliseren op 21,6% van de uitvoer in 2001.

LIJST VAN AFKORTINGEN

BBP	Bruto binnenlands product
BDI	Buitenlandse directe investeringen
DM	Duitse mark
EFF	Extended Fund Facility (Uitgebreide fondsfaciliteit)
EG	Europese Gemeenschap
EIB	Europese Investeringsbank
EU	Europese Unie
EUR	Euro
IMF	Internationaal Monetair Fonds
SBO	Stand-byovereenkomst
USD	Amerikaanse dollar

BIJLAGE

1. TOELICHTING OP DE SITUATIE VAN DE DOOR DE GEMEENSCHAPSBEGROTING GEDEKTE RISICO'S

1.1. Tabellen 1 tot en met 3

De tabellen 1 tot en met 3 geven een overzicht van het uitstaande bedrag in hoofdsom van de garanties en de jaarlijkse aflossingen en rentebetalingen op de opgenomen en verstrekte leningen die een risico over de Gemeenschapsbegroting meebrengen. Deze bedragen geven het mogelijke maximale risico van de operaties voor de Gemeenschap weer. Dit betekent evenwel niet dat zij ook werkelijk ten laste van de begroting zullen komen. Wat vooral tabel 3 betreft is het niet zeker dat alle beschreven operaties ook zullen worden uitbetaald.

1.1.1. *Toegestane maximumbedrag (tabel 1)*

Dit is de som van de maximaal toegestane bedragen in hoofdsom voor elke door de Raad goedgekeurde operatie.

Om het verband met het risico voor de begroting volledig te kunnen beoordelen, moet rekening worden gehouden met de volgende factoren die hierop van invloed kunnen zijn:

- factoren die het risico vergroten: bij het maximumbedrag van de toegestane hoofdsom komt de rente op de lening;
- factoren die het risico verkleinen:
 - de beperking van de aan de EIB gegeven garantie tot 75% van de aan de Middellandse-Zeelanden verstrekte leningen;
 - de beperking van de aan de EIB gegeven garantie tot 70% van de leningen in het kader van de leningsoperaties voor bepaalde derde landen die de Raad op 14 april 1997 heeft goedgekeurd, en de verdeling van de risico's tussen de Gemeenschap en de EIB, waarbij de begrotingsgarantie in bepaalde gevallen slechts betrekking heeft op de politieke risico's;
 - de beperking van de aan de EIB gegeven garantie tot 65% van de leningen in het kader van de leningsoperaties voor bepaalde derde landen die de Raad op 22 december 1999 heeft goedgekeurd, en de verdeling van de risico's tussen de Gemeenschap en de EIB, waarbij de begrotingsgarantie in bepaalde gevallen slechts betrekking heeft op de politieke risico's;
 - de reeds afgeloste operaties, omdat het, uitgezonderd de betalingsbalansleningen (lidstaten), om maximumbedragen van toegekende leningen gaat en niet om uitstaande toegestane bedragen;
 - de toegestane bedragen worden niet altijd volledig gebruikt.

1.1.2. Uitstaande bedragen in hoofdsom (tabel 1)

Dit zijn de bedragen in hoofdsom van de uitbetaalde operaties die op een bepaalde datum nog moeten worden afgelost.

In tegenstelling tot het vorige aggregaat omvat dit bedrag niet de verstrekte leningen die nog niet zijn uitbetaald, noch het reeds afgeloste gedeelte van de uitbetaalde leningen. Het kan worden omschreven als het bedrag van de op een bepaalde datum bestaande leningen.

1.1.3. Jaarlijks risico (tabellen 2 en 3)

Raming van de bedragen aan hoofdsom en rente die elk begrotingsjaar verschuldigd zijn.

Dit bedrag wordt berekend:

- a) voor de uitbetaalde leningen (tabel 2). De af te lossen hoofdsom komt in dat geval overeen met het uitstaande bedrag;
- b) voor de leningen die zijn uitbetaald, de leningen die zijn goedgekeurd maar nog niet uitbetaald en de leningen waarvoor de Commissie een voorstel heeft ingediend dat nog niet is goedgekeurd (tabel 3).

De af te lossen hoofdsom is in dit geval gelijk aan het maximum van de toegestane leningen, waaraan eventueel de bedragen moeten worden toegevoegd van de operaties die de Commissie heeft voorgesteld maar die nog niet zijn goedgekeurd.

1.2. Tabellen van de leningsoperaties met begrotingsgarantie

Tabellen 5a, 5b(1), 5b(2) en 6

TABEL 5A
Opgenomen leningen en leningen aan lidstaten
Ontwikkeling tijdens het halfjaar van het uitstaande bedrag

(mln. euro)

LAND	Besluit	Datum besluit	Looptijd lening (jaren)	Toestand van de lening - afgesloten (a) - gedeeltelijk uitbetaald (b) - volledig uitbetaald (c) - nog niet uitbetaald (d)	Goed- gekeurd bedrag	Uitstaand bedrag op 1.1.01	Tijdens het halfjaar uitgevoerde operaties		Uitstaand bedrag op 30.6.01
							Uitbetaald bedrag	Afgelost bedrag	
ITALIË	93/67/EEG	18.01.93	6	(c)	8.000,00	0,00		0,00	0,00
			6	(c)	2.000,00				
			-	(d)	2.000,00				
			-	(d)	2.000,00				
EURATOM	77/270-271/Euratom	29.3.77	(3)	(c)	4.000,00	0,00	40,00	0,00	40,00
				(c)	500,00				
				(c)	500,00				
				(c)	1.000,00				
				(b)(4)	1.000,00				
				(d)(4)	1.000,00				
NCI	78/870/EEG	16.10.78	(3)	(c)	6.830,00	90,30		1,30	89,00
				(c)	1.000,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	80,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	3.000,00				
				(c)	750,00				
				(c)					
TOTAAL					18.830,00	90,30	40,00	1,30	129,00

(5)

(1) Buitengewone hulp ten behoeve van de wederopbouw van de in 1980 in Italië door een aardbeving getroffen gebieden.

(2) Buitengewone hulp ten behoeve van de wederopbouw van de in 1981 in Griekenland door een aardbeving getroffen gebieden.

(3) Langetermijnleningen waarvan de vervaldatum afhankelijk zijn van de uitbetalingsdata.

(4) Bij Besluit 94/179/Euratom van 21 maart 1994 heeft de Raad besloten de Euratom-leningen uit te breiden tot de financiering van projecten in bepaalde derde landen.

(5) Er is een verschil door koersveranderingen tussen de overige deviezen en de euro.

TABEL 5b (1)

Financiële bijstand aan derde landen
Ontwikkeling tijdens het halfjaar van het uitstaande bedrag, uitgesplitst naar land en naar tranche

(mln. euro)

LAND	Besluit	Datum besluit	Looptijd lening (jaren)	Vervaldag	Toestand van de lening - afgesloten (a) - gedeeltelijk uitbetaald (b) - volledig uitbetaald (c) - nog niet uitbetaald (d)	Goedgekeurd bedrag	Uitstaand bedrag op 1.1.01	Tijdens het halfjaar uitgevoerde operaties		Uitstaand bedrag op 30.6.01
								Uitbetaald bedrag	Afgelost bedrag	
BULGARIJE II	92/511/EEG	19.10.92				110,00				
Eerste tranche			7	07.12.2001	(c)	70,00	70,00			70,00
Tweede tranche			7	29.08.2003	(c)	40,00	40,00			40,00
BULGARIJE III	97/472/EG	22.07.97				250,00				
Eerste tranche			10	10.02.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
Tweede tranche			10	22.12.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
BULGARIJE IV	99/731/EG	08.11.99				100,00				
Eerste tranche			10	21.12.2009	(c)	40,00	40,00			40,00
Tweede tranche			-	-	(c)	60,00	60,00			60,00
ROEMENIË II	92/551/EEG	27.11.92	7	26.02.2000	(a)	80,00				0,00
ROEMENIË III	94/369/EG	20.06.94				125,00				
Eerste tranche			7	20.11.2002	(c)	55,00	55,00			55,00
Tweede tranche			7	20.11.2004	(c)	70,00	70,00			70,00
ROEMENIË IV	99/732/EG	08.11.99				200,00				
Eerste tranche			10	29.06.2010	(c)	100,00	100,00			100,00
Tweede tranche			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
BALTISCHE STATEN	92/542/EEG	23.11.92				220,00				
ESTLAND						40,00				
Eerste tranche			7	31.03.2000	(a)	20,00	0,00			0,00
Tweede tranche			-	-	(d)	20,00	0,00			0,00
LETLAND						80,00				
Eerste tranche			7	31.03.2000	(a)	40,00	0,00			0,00
Tweede tranche			-	-	(d)	40,00	0,00			0,00
LITOUWEN						100,00				
Eerste tranche			7	27.07.2000	(a)	50,00	0,00			0,00
Tweede tranche			7	16.08.2002	(b)	50,00	25,00			25,00
VJRM I	97/471/EG	22.07.97				40,00				
Eerste tranche			15	27.09.2012	(c)	25,00	25,00			25,00
Tweede tranche			15	13.02.2008	(c)	15,00	15,00			15,00
VJRM II	99/733/EG					50,00				
Eerste tranche					(c)	10,00	0,00	10,00		10,00
Tweede tranche					(d)	40,00	0,00			0,00

TABEL 5b (2)

Financiële bijstand aan derde landen
Ontwikkeling tijdens het halfjaar van het uitstaande bedrag, uitgesplitst naar land en naar tranche

(mln. euro)

LAND	Besluit	Datum besluit	Looptijd lening (jaren)	Vervaldag	Toestand van de lening - afgesloten (a) - gedeeltelijk uitbetaald (b) - volledig uitbetaald (c) - nog niet uitbetaald (d)	Goedgekeurd bedrag	Uitstaand bedrag op 1.1.01	Tijdens het halfjaar uitgevoerde operaties		Uitstaand bedrag op 30.6.01
								Uitbetaald bedrag	Afgelost bedrag	
BOSNIË	99/325/EG	10.05.99				20,00				
Eerste tranche			15	22.12.2014	(c)	10,00	10,00			10,00
Tweede tranche			-	-	(c)	10,00	0,00	10,00		10,00
MOLDAVIË I	94/346/EG	13.06.94				45,00				
Eerste tranche			10	07.12.2004	(c)	25,00	20,00			20,00
Tweede tranche			10	08.08.2005	(c)	20,00	20,00			20,00
MOLDAVIË II	96/242/EG	25.03.96	10	30.10.2006	(c)	15,00	15,00			15,00
OEKRAÏNE I	94/940/EG	22.12.94	10	28.12.2005	(c)	85,00	85,00			85,00
OEKRAÏNE II	95/442/EG	23.10.95				200,00				
1/2 tranche			10	29.08.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
1/2 tranche			10	30.10.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
Tweede tranche			10	30.10.2008	(c)	100,00	100,00			100,00
OEKRAÏNE III	98/592/EG	15.10.98				150,00				
Eerste tranche			10	30.07.2009	(c)	58,00	58,00			58,00
Tweede tranche			-	-	(d)	92,00	0,00			0,00
WIT-RUSLAND	95/132/EG	10.04.95				55,00				
Eerste tranche			10	28.12.2005	(c)	30,00	30,00			30,00
Tweede tranche			-	-	(d)	25,00	0,00			0,00
ALGERIJE I	91/510/EEG	23.09.91				400,00				
Eerste tranche			5	15.12.97	(a)	250,00	0,00			0,00
Tweede tranche			7	17.08.2001	(c)	150,00	150,00			150,00
ALGERIJE II	94/938/EG	22.12.94				200,00				
Eerste tranche			7	27.11.2002	(c)	100,00	100,00			100,00
Tweede tranche			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
GEORGIË	97/787/EG	17.11.97	15	24.07.2013	(c)	110,00	110,00			100,00
ARMENIË	97/787/EG	17.11.97	15	30.12.2013	(c)	28,00	23,00			23,00
REP. VOORM. USSR(*)	91/658/EEG	16.12.91	3	28.09.97	-	1.250,00	54,50		54,50	0,00
TADZJIKISTAN	2000/244/EG	20.03.00	15		(b)	75,00	0,00	60,00		60,00
TOTAAL						4.028,00	875,50	70,00	54,50	1.641,00

TABEL 6
LENINGSGARANTIES VOOR DE EIB

(mln. euro)

GEOGRAFISCHE ZONE	Besluit	Datum besluit	Garantie-percentage	Datum garantie-contract	Goedgekeurd bedrag	Ondertekende leningscontracten		Uitstaand bedrag	
						op 1.1.01	tijdens het halfjaar	op 1.1.01	op 30.6.01
MED. financiële protocollen(1)	V/1762/92/EEG	8.03.77	75% (2)	30.10.78/10.11.78	6062	5514	115	2290	2429
MED. horizontale samenwerking		29.06.92	75% (2)	09.11.92/18.11.92	1800	1768	0	1570	1625
TOTAAL MED.					7862	7282 (3)	115	3860	4054 (*)
Midden- en Oost-Europa I	90/62/EEG(4)	12.2.90	100%	24.04.90/14.05.90	1000	912		659	654
	91/252/EEG(5)	14.5.91	100%	19.01.93/04.02.93	700	498	-	342	340
Midden- en Oost-Europa II	93/696/EG(6)	13.12.93	100%	22.07.94/12.08.94	3000	2792	-	2265	2349
Azië, Latijns-Amerika I	93/115/EEG	15.2.93	100%	04.11.93/17.11.93	750	621	-	488	529
Azië, Latijns-Amerika II	96/723/EG	12.12.96	100%	18.03.97/26.03.97	153	153	-	147	153
Azië, Latijns-Amerika II	96/723/EG	12.12.96	70%	21.10.97	122	122	-	108	118
Zuid-Afrika	95/207/EG	01.6.95	100%	04.10.95/16.10.95	300	300	-	271	285
Nieuwe mandaten	97/256/EG(7)	14.4.97	70%	25.07.97/29.07.97	7105	7009	60	3499	4118
VJRM	98/348/EG	19.5.98	70%	29.07.98/07.08.98	150	130	0	45	53
Bosnië	98/729/EG	14.12.98	70%	16.06.99/22.06.99	100	60		60	0
Turkije	99/786/EG	29.11.99	65%	18.04.00/23.05.00	600	375		150	165
Mandaten 2000-2007	2000/24/EG(8)	22.12.99	65%	19.07.00/24.07.00	18860	847	673	154	453
TOTAAL					40702	21102	848	12048	13271

(1) Met inbegrip van 1500 mln. euro voor Spanje, Griekenland en Portugal.

(2) Algemene garantie van 75% op alle kredieten in het kader van leningsoperaties waarvoor tussen de Gemeenschap en de EIB op 30.10.78 en 10.11.78 een garantiecontract werd gesloten. Bij wijze van uitzondering bedraagt de garantie van de leningen in het kader van de noodhulp aan Portugal 100% overeenkomstig het besluit van de Raad van 7.10.1975.

(3) De Gemeenschap heeft 5 497 mln. euro gegarandeerd, waarvan 141,5 mln. euro met 100%-garantie aan Portugal.

(4) Derde landen: Polen, Hongarije.

(5) Derde landen: Tsjechië en Slowakije, Bulgarije, Roemenië.

(6) Derde landen: Polen, Hongarije, Tsjechië en Slowakije, Bulgarije, Roemenië, Baltische Staten en Albanië.

(7) Derde landen: landen van Midden- en Oost-Europa, Middellandse-Zeelanden, landen van Azië en Latijns-Amerika, Zuid-Afrika.

(8) Derde landen: landen van Midden- en Oost-Europa, Middellandse-Zeelanden, landen van Azië en Latijns-Amerika, Zuid-Afrika.

(*) Het uitstaande bedrag wordt verhoogd met 51,35 mln. euro aan hoofdsom die op 30.6.00 verschuldigd was maar niet was betaald.

1.3. Verwachte ondertekening en uitbetaling van de EIB-leningen

De cijfers voor de berekening van de veronderstellingen aan de hand waarvan tabel 3 voor de EIB-leningen aan derde landen uit haar eigen middelen is opgesteld, zijn afkomstig van de EIB.

Verwachte ondertekeningen

Op 30 juni 2001 moesten nog leningscontracten ten belope van in totaal 204 miljoen euro worden ondertekend:

MED: oude mandaten (vierde protocol Syrië)	0 miljoen euro
LMOE (1)	75 miljoen euro
ALA	129 miljoen euro
VJRM	0 miljoen euro
Bosnië	0 miljoen euro

(1) De nog te ondertekenen LMOE-contracten van het besluit van 14 april 1997.

Het verwachte tijdschema van de ondertekeningen voor het nieuwe mandaat van de EIB-leningen (2000-2007), dat de Raad op 22 december 1999 heeft goedgekeurd, is opgenomen in het financieel memorandum bij het voorstel van de Commissie.

Verwachte uitbetalingen

Wat de uitbetaling van de nog te ondertekenen leningscontracten betreft, is het volgende schema aangehouden: jaar van ondertekening 0%, tweede jaar 10%, derde tot en met vijfde jaar 25% per jaar, zesde jaar 15%.

Op 30 juni 2001 moest nog 7 315 miljoen euro op de reeds ondertekende leningen worden uitbetaald. Dit bedrag is als volgt verdeeld:⁷

MED	2 816 miljoen euro
LMOE	3 195 miljoen euro
ALA	946 miljoen euro
Zuid-Afrika	161 miljoen euro
VJRM	97 miljoen euro
Bosnië	100 miljoen euro

Voor het nieuwe mandaat (2000-2007) wordt ervan uitgegaan dat dezelfde uitbetalingen zullen plaatsvinden.

⁷ Op basis van de werkhypothese van uitbetaling in een periode van vier jaar naar rato van 25% per jaar en een gemiddelde looptijd van de leningen van 15 jaar met een aflossingsvrije periode van drie jaar.

1.4. Wijze van betaling van de begrotingsgarantie

1.4.1. Opgenomen/verstrekte leningen

De Gemeenschap neemt op de kapitaalmarkt leningen op om leningen tegen dezelfde voorwaarden qua looptijd en rente te kunnen verstrekken aan de lidstaten (betalingsbalansleningen), aan derde landen (financiële bijstand op middellange termijn) of aan ondernemingen (NCI, Euratom).

De aflossingen van de door de Gemeenschap opgenomen leningen worden betaald met de aflossingen van de door haar verstrekte leningen. Bij laattijdige betaling door een begunstigde van een verstrekte lening moet de Commissie de opgenomen lening op de vervaldag uit haar eigen middelen aflossen.

De middelen die voor de betaling van de begrotingsgarantie nodig zijn ingeval een begunstigde van een door de Gemeenschap toegestane lening te laat betaalt, kunnen als volgt worden vrijgemaakt:

- a) door overeenkomstig artikel 12 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1150/2000 van de Raad van 22 mei 2000 houdende toepassing van Besluit 94/728/EG, Euratom betreffende het stelsel van eigen middelen van de Gemeenschappen voorlopig gebruik te maken van de kasmiddelen. Deze methode is ingevoerd om de Gemeenschap in staat te stellen opgenomen leningen tijdig af te lossen in geval van laattijdige betaling door de begunstigde van een verstrekte lening;
- b) als de betalingsachterstand drie maanden na de vervaldag niet is geregeld, maakt de Commissie gebruik van het Garantiefonds om haar kasmiddelen te kunnen terugbetalen;
- c) door de overschrijvingsprocedure, om de begrotingspost voor garanties te voorzien van de nodige kredieten voor de betaling van de geconstateerde wanbetaling, waarbij in de eerste plaats uit de reserve voor garanties wordt geput. Deze methode wordt gevolgd wanneer de middelen van het Garantiefonds ontoereikend zijn en moet vooraf door de begrotingsautoriteit worden goedgekeurd;
- d) door hergebruik van voorheen bij in gebreke gebleven debiteuren teruggevorderde bedragen, in wier plaats de Gemeenschap als borg uit haar begroting heeft betaald. Deze methode maakt betaling binnen korte termijnen mogelijk.

1.4.2. Garanties aan derden

Bij garantieverstrekking aan derden staat de Gemeenschap borg voor de leningen die zijn verstrekt door een financiële instelling, zoals de Europese Investeringsbank (EIB). Wanneer de EIB vaststelt dat de begunstigde van een gegarandeerde lening niet op de vastgestelde vervaldag betaalt, vraagt zij de Gemeenschap, op grond van de waarborgcontracten, de door de in gebreke gebleven debiteur verschuldigde bedragen te betalen. Dit moet uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek van de EIB geschieden. De EIB beheert de verstrekte lening met alle zorgvuldigheid van de gebruiken in het bankwezen en moet de verschuldigde betalingen opeisen nadat het garantiebeding is toegepast.

Sinds de inwerkingtreding van de verordening tot instelling van een Garantiefonds bepaalt de overeenkomst tussen de Gemeenschap en de EIB over het beheer van het fonds dat de Commissie, wanneer de EIB bij een wanbetaling een beroep doet op de garantie, de Bank toestaat binnen drie maanden de met de wanbetalingen overeenkomende bedragen van de rekening van het Garantiefonds op te nemen.

Als het fonds ontoereikend is, zijn de bepalingen betreffende de garanties op opgenomen/verstrekke leningen van toepassing.

Tussen de Gemeenschap en de EIB is op 20 en 22 januari 1999 een uitvoeringsovereenkomst gesloten waardoor de betalings- en terugbetalingsprocedure in het kader van de Gemeenschapsgaranties ten behoeve van de EIB is geregeld.

2. METHODOLOGISCHE TOELICHTING OP DE ANALYSE VAN HET VERMOGEN VAN DE GEMEENSCHAP OM IN DE PERIODE 1999-2001 AAN DERDE LANDEN LENINGEN TE VERSTREKKEN VOLGENS HET MECHANISME VAN HET GARANTIEFONDS (TABEL 4)

2.1. Reserves voor garanties op leningen aan derde landen

Het Interinstitutioneel Akkoord van 29 oktober 1993 over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure bepaalt, overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Edinburgh, dat in de algemene begroting van de Europese Gemeenschap een reserve voor het verlenen van garanties op leningen aan derde landen wordt opgenomen. Uit deze reserve wordt het Garantiefonds onderhouden en eventueel aan garantieverzoeken voldaan wanneer het fonds ontoereikend is.

De omvang van de reserve voor garanties is in de financiële vooruitzichten 2000-2006 vastgesteld op 200 miljoen euro tegen de prijzen van 1999. In 2000 bedroeg de reserve 203 miljoen euro; in 2001 zal de reserve 208 miljoen euro bedragen.

De wijze van opvoering, gebruik en financiering van de reserve voor garanties is vastgesteld bij de volgende besluiten:

- Beschikking 94/729/EG van de Raad van 31 oktober 1994 betreffende de begrotingsdiscipline;
- Verordening (EGKS, EG, Euratom) nr. 2730/94 van de Raad van 31 oktober 1994 tot wijziging van het Financieel Reglement van 21 december 1977 van toepassing op de algemene begroting der Europese Gemeenschappen;
- Besluit 94/728/EG, Euratom van de Raad van 31 oktober 1994 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Gemeenschappen.

2.2. Berekening van de voorziening van het Garantiefonds

De grondslagen voor de voorziening van het fonds worden berekend met toepassing van de geldende garantiepercentages, te weten 65%, 70%, 75% en 100%:

- op de garanties voor de leningen die door de Raad zijn toegestaan en de door de Commissie voorgestelde of voorbereide leningen, op basis van de verwachte bedragen

van de leningen als opgenomen in de financiële memoranda (EIB-leningen, Euratom-leningen);

- de door de Raad toegestane leningen (financiële bijstand) en de door de Commissie voorgestelde of voorbereide leningen.

In de bijlage bij Verordening (EG, Euratom) nr. 2728/94 van de Raad van 31 oktober 1994 tot instelling van een Garantiefonds, waarin de praktische regels voor de overmakingen aan het fonds worden gegeven, is bepaald dat voor de uit hoofde van een kaderregeling opgenomen/verstrekte leningen van de Gemeenschap of garanties aan financiële instellingen die over verscheidene jaren lopen en een micro-economische en structurele bestemming hebben, de overmakingen aan het fonds geschieden in jaarlijkse tranches, die worden berekend op basis van de in het financieel memorandum bij het voorstel van de Commissie vermelde jaarlijkse bedragen, die eventueel worden aangepast op grond van het besluit van de Raad.

Wat de andere opgenomen/verstrekte leningen van de Gemeenschap betreft, zoals de betalingsbalansleningen aan derde landen, worden de overmakingen aan het fonds, ongeacht of de leningen in een of meer tranches worden uitbetaald, berekend op basis van het totale bedrag van de door de Raad goedgekeurde operatie.

Voorts is in de bijlage bij de verordening tot instelling van het Garantiefonds bepaald dat vanaf het tweede jaar (voor operaties die zich over verschillende jaren uitstrekken) de aan het fonds over te maken bedragen worden gecorrigeerd voor het op 31 december van het voorafgaande jaar geconstateerde verschil tussen de ramingen die als basis hebben gediend voor de vorige overmaking en de bedragen die zijn opgenomen uit hoofde van de in hetzelfde jaar ondertekende leningen. Het eventuele verschil wordt in het volgende jaar overgemaakt.

De Commissie moet, wanneer zij een overmakingsprocedure inleidt, volgens die bijlage de stand van uitvoering van de operaties controleren waarvoor reeds overmakingen hebben plaatsgevonden en, ingeval de oorspronkelijk gestelde termijnen niet in acht zijn genomen, voorstellen daarmee rekening te houden bij de berekening van de eerste uitbetaling van reeds lopende operaties aan het begin van het volgende begrotingsjaar.

In het tweede halfjaar van 2000 heeft de begrotingsautoriteit twee overschrijvingen goedgekeurd:

- overschrijving nr. 69/2000 om het Garantiefonds de middelen te bezorgen voor de macrofinanciële bijstand aan derde landen (Tadzikistan, Moldavië) en om de jaarlijkse tranches uit te betalen die zijn vastgesteld in het financieel memorandum voor de EIB-leningen voor projecten in Kroatië;
- overschrijving nr. 74/2000 om de jaarlijkse tranches uit te betalen die zijn vastgesteld in het financieel memorandum voor de EIB-leningen voor de consolidatie en versterking van de douane-unie tussen de EG en Turkije.

2.3. Voorziening van het fonds in geval van gedeeltelijke garantie

Voor de EIB-leningen waarop een garantie van 75% wordt toegepast, wordt het fonds onderhouden op basis van 75% van het totale bedrag van de toegestane operaties.

Voor de EIB-leningen die de Raad op 14 april 1997, 19 mei 1998 en 14 december 1998 heeft toegestaan, geldt een garantie die beperkt is tot 70% van het totale bedrag van de verstrekte kredieten. De gehanteerde basis voor de voorziening bedraagt 70% van de jaarlijks verwachte leningscontracten.

Voor de EIB-leningen die de Raad op 29 november 1999 en 22 december 1999 heeft toegestaan, geldt een garantie die beperkt is tot 65% van het totale bedrag van de verstrekte kredieten. De gehanteerde basis voor de voorziening bedraagt 65% van de jaarlijks verwachte leningscontracten.

2.4. Voorziening van het Garantiefonds

Het Garantiefonds wordt van middelen voorzien door op de hierboven beschreven berekeningsgrondslag het voorzieningspercentage van 14% toe te passen.

In de artikelen 2 en 4 van de verordening tot instelling van een Garantiefonds is bepaald dat het fonds middelen ontvangt uit de algemene begroting ten bedrage van 14% van de hoofdsom van de operaties, totdat het fonds het streefbedrag heeft bereikt. Daar het streefbedrag van het fonds op 31 december 1997 was bereikt, heeft de Commissie volgens de voorschriften voorstellen gedaan om het voorzieningspercentage opnieuw te bekijken. Deze voorstellen werden gedaan in het kader van het algemeen verslag over de werking van het fonds, dat overeenkomstig artikel 3 van de verordening tot instelling van het fonds door de Commissie is opgesteld (COM(1998) 168 def. van 18.3.1998). Verordening nr. 2728/94 tot instelling van een Garantiefonds is gewijzigd bij Verordening (EG, Euratom) nr. 1149/1999 van de Raad van 25 mei 1999. Volgens deze verordening worden het voorzieningspercentage en het percentage van het streefbedrag met ingang van 1 januari 2000 vastgesteld op 9%.

2.5. Ruimte in de reserve voor garanties

De ruimte in de reserve voor garanties is gelijk aan het verschil tussen de reserve en de post voor de voorziening van het Garantiefonds.

2.6. Residuele leningscapaciteit

De residuele leningscapaciteit is de tegenwaarde, uitgedrukt in verstrekte leningen, van de resterende marge in de reserve, rekening houdend met de geldende garantiepercentages.

3. INDICATOREN VAN HET LANDENRISICO (+ TABELLEN)

Toelichting op de indicatoren van het landenrisico

Standaardvoetnoten

- (1) Omvat uitsluitend EG- en EIB-leningen (uitstaande uitkeringen) aan de LMOE's, de NOS en de MED-landen.
- (2) Een hoger nummer in de ranglijst duidt op een lagere kredietwaardigheid van het land. In maart 1998 heeft Euromoney geen ranglijst bekendgemaakt.
- (3) De landen worden beoordeeld op een schaal van 0 tot 100, waarbij 100 staat voor de geringste kans op wanprestatie. Een bepaald land kan zijn beoordeling zien verbeteren en tegelijkertijd zijn plaats op de ranglijst zien dalen indien de gemiddelde totale beoordeling voor alle beoordeelde landen verbetert.

Afkortingen en Engelse termen die in de tabellen worden gebruikt

S&P	Standard and Poor's
CCFF	Compensatory and Contingency Financing Facility (faciliteit voor compenserende financiering en financiering van onvoorziene uitgaven)
EFF	Extended Financing Facility (uitgebreide financieringsfaciliteit)
SBA	Stand-By Arrangement (stand-byovereenkomst, SBO)
STF	Systemic Transformation Facility (faciliteit voor verandering van systeem)
est.	estimates (raming)
n.a.	not available (niet beschikbaar)
prelim.	preliminary (voorlopig)
no	nee
none	geen
yes	ja

Indicatoren van het landenrisico Land: Bosnië-Herzegovina (4)					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		10	10	5
Industriële productie	(% verandering)				
Federatie			24	11	12
Republika Srpska			23	2	6
Werkloosheid (einde tijdvak) (5)	(% van beroepsbevolking)		40,0	40,0	40,1
Federatie			n.a.	n.a.	n.a.
Republika Srpska			n.a.	n.a.	n.a.
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)				
Federatie (KM)			5	-1	2
Republika Srpska (op de DEM gebaseerd indexcijfer) (6)			-14	14	15
Wisselkoers (einde tijdvak)	KM per DEM		1	1	1
	YUD per DEM (7)		6,0	n.a.	n.a.
	Kroatische kuna per DEM		3,7	3,9	3,9
	KM per EUR		1,96	1,96	1,96
Begrotingssaldo	(% van het BBP)				
Federatie			-1,8	-1,3	-2,8
Republika Srpska			-5,1	-5,1	-3,8
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		697	649	732
Saldo lopende rekening (8)	(% van het BBP)		-23,7	-23,2	-22,2
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		100	90	150
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak) (9)					
mln. USD			175	456	499
in maanden invoer van goederen en diensten			0,8	2,2	2,5
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		2985	3095	2584
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		44,5	62,9	100,0
hoofdsom	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		71,6	68,2	59,4
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		352	319	276
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		17	8	12
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		814	n.a.	n.a.
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)	(10)	yes	yes	yes
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)		0,1	0,1
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)			0,3	0,4
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)			1,6	1,3
IMF-overeenkomsten					
Type			SBA	SBA	SBA
(Datum)			(5/98-5/01)	(5/98-5/01)	(5/98-5/01)
Op schema			Yes	Yes	Yes
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's			none	none	none
(einde tijdvak)					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney					09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	none	none	178 124
(aantal landen)					(185) (185)
The Institutional Investor					
Positie op de ranglijst		(2)	none	none	none
(aantal landen)					
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	none	none	none

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) De gegevens betreffen het gehele land, tenzij anders is aangegeven.

(5) Ramingen van de Wereldbank, gecorrigeerde werkloosheidscijfers. De officiële cijfers liggen iets hoger als gevolg van de algemene neiging tot "overreporting".

(6) Berekend in DEM met gebruikmaking van de wisselkoers van de RS parallelmarkt voor de dinar van de FR Joegoslavië (YUD).

(7) YUD/DEM wisselkoers op de parallelmarkt in de regio Belgrado, zoals meegedeeld door de nationale bank van de FR Joegoslavië.

(8) Met uitzondering van officiële overdrachten.

(9) Buitenlandse activa van de monetaire autoriteiten, met uitzondering van gereserveerde middelen en geblokkeerde rekeningen; met inbegrip van de door de betalingskantoren aangehouden deviezen.

(10) Club van Parijs in 1998.

Indicatoren van het landenrisico Land: Bulgarije					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		3,5	2,4	5,8
Industriële productie	(% verandering)		-9,4	-5,0	15,3
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		16,0	17,0	16,4
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		1,6	7,0	11,4
Wisselkoers (einde tijdvak)	(lev. per USD)		1,76	1,84	2,12
Begrotingssaldo	(% van BBP)		1,3	0,2	-0,7
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		6297	5740	6981
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-0,6	-6,0	-5,0
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		364	739	865
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			3056	3222	3273
in maanden invoer van goederen en diensten			5,8	6,4	5,1
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		10072	9980	10071
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		1095	975	1101
hoofdsom	(mln. USD)		626	495	546
rente	(mln. USD)		469	480	555
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		83,7	81,3	78,1
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		159,9	174,0	144,3
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		19,8	17,0	15,7
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		none	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	6,2	6,0	6,1
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		6,0	6,7	6,6
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		9,5	11,7	9,5
IMF-overeenkomsten					
Type			EFF	EFF	EFF
(Datum)			(06/98-06/01)	(06/98-06/01)	(06/98-06/01)
Op schema			yes	yes	yes
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's		(4)	B2	B2	B2
(einde tijdvak)					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard		(5)	B	B	B+
and Poor's (einde tijdvak)					
Euromoney			09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	93	87 89	80 76
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	100 92	80 79	74 74
(aantal landen)			(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	22.9 26.3	28.6 30.3	37.1 35

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 28 augustus 2001.

(5) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 7 september 2001.

Indicatoren van het landenrisico Land: Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		2,9	2,7	5,1
Industriële productie	(% verandering)		4,5	-2,5	3,5
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		34,5	32,4	32,2
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		-1,0	2,3	6,1
Wisselkoers (einde tijdvak)	(denar per USD)		51,8	60,3	65,3
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-1,8	-0,1	3,5
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		1310	1190	1320
Saldo lopende rekening	(% van BBP)	(4)	-8,7	-3,0	-3,1
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		112	38	122
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			340	460	710
in maanden invoer van goederen en diensten			2,3	3,1	4,5
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		1470	1490	1490
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		150,0	160,0	170,0
hoofdsom	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		37,9	42,1	43,6
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		112,2	125,2	112,9
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)	(5)	11,5	13,4	12,9
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		2,0	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		none	22	20
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	0,6	0,7	1,0
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		4,2	5,6	7,0
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		4,7	7,0	7,9
IMF-overeenkomsten					
Type			ESAF	ESAF	EFF/PRGF
(Datum)			(04/97-04/00)	(04/97-04/00)	(12/00-12/03)
Op schema			no	no	no
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's			none	none	none
(einde tijdvak)					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's			none	none	none
(einde tijdvak)					
Euromoney			09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst	(2)		143	146 160	100 104
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor					
Positie op de ranglijst	(2)		none	none	none
(aantal landen)					
Kredietwaardigheidsbeoordeling	(3)		none	none	none

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) Het tekort op de lopende rekening kan zijn overschat als gevolg van niet gerapporteerde overmakingen.

(5) Schuldendienst exclusief IMF; inclusief een raming van de schuldendienst met betrekking tot commerciële crediteuren.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Litouwen					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		5,1	-3,9	3,3
Industriële productie	(% verandering)		8,2	-11,2	7,0
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		6,9	10,0	12,6
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		2,4	0,3	1,4
Wisselkoers (einde tijdvak)	(litai per USD)		4,0	4,0	4,0
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-4,6	-7,8	-2,8
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		5071	4238	5109
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-12,1	-11,2	-6,0
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		921	478	375
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			1460	1242	1359
in maanden invoer van goederen en diensten			3,3	2,6	2,6
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		1684,0	2428,8	2474,3
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
hoofdsom	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		15,7	22,9	22,0
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		33,2	57,3	48,4
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		18,3	20,0	20,9
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		none	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	1,7	1,8	1,5
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		9,9	8,1	6,8
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		3,3	4,6	3,3
IMF-overeenkomsten					
Type			-	-	SBA
(Datum)			-	-	(1/00-3/01)
Op schema			-	-	yes
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's		(4)	Ba1	Ba1	Ba1
(einde tijdvak)					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard		(5)	BBB+	BBB-	BBB-
and Poor's (einde tijdvak)					
Euromoney			09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	62	63 65	69 67
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	77 71	69 66	69 62
(aantal landen)			(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	32.9 34.5	36.1 38.3	43.7 44.0

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 28 augustus 2001.

(5) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 7 september 2001.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Roemenië					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		-4,8	-2,3	1,6
Industriële productie	(% verandering)		-13,8	-7,9	8,0
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)	(4)	6,3	6,8	7,1
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		40,7	54,9	40,7
Wisselkoers (einde tijdvak)	(lei per USD)		10951	18255	25926
Begrotingssaldo	(% van BBP)	(5)	-5,0	-3,4	-4,0
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		9519	9870	12120
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-7,1	-3,7	-3,8
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		2040	1025	1009
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			1375	1526	2470
in maanden invoer van goederen en diensten			1,3	1,6	2,5
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta (einde tijdvak)	(mln. USD)		9916	9138	10303
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)	(6)	3451	3415	1927
hoofdsom	(mln. USD)		2897	2948	n.a.
rente	(mln. USD)		554	467	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		23,7	26,1	28,1
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		104,2	92,6	85,0
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)	(6)	36,3	34,6	15,9
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten enerschikkingen	(mln. USD)		none	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	7,8	6,2	7,1
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		7,7	7,5	7,5
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		8,0	6,9	6,4
IMF-overeenkomsten					
Type			SBA	SBA	SBA
(Datum)			(4/97-5/98)	(8/99-3/00)	(8/99-2/01)
Op schema			no (7)	yes (8)	no (8)
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's (einde tijdvak)		(9)	B3	B3	B3
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)		(10)	B-	B-	B
Euro money					
Positie op de ranglijst		(2)	03/98 82 (180)	03/99 09/99 89 95 (180) (180)	09/00 03/01 103 83 (185) (185)
The Institutional Investor					
Positie op de ranglijst		(2)	03/98 09/98 70 72 (136) (136)	03/99 09/99 76 85 (136) (136)	09/00 03/01 85 89 (145) (145)
(aantal landen)					
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	34.5 33.8	31.2 28.7	30.3 28.3

voetnoten

- (1) (2) (3) Zie toelichting.
(4) IAO-methode.
(5) Cijfer voor 1999 betreft een raming.
(6) Voor 2000: uitsluitend middellange en lange schuld.
(7) Niet op schema in september 1997.
(8) Opgeheven met slechts twee (van de vijf) tranches uitgekeerd.
(9) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 28 augustus 2001.
(10) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 7 september 2001.

Indicatoren van het landenrisico Land: Armenië					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		7,2	3,3	6,0
Industriële productie	(% verandering)		-2,5	5,2	6,4
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		9,3	11,1	11,7
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		-1,3	2,0	0,4
Wisselkoers (einde tijdvak)	(dram per USD)		522	524	552
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-3,7	-5,2	-4,9
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		229	247	307
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-21,3	-16,6	-14,5
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		221	123	160
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			328	331	330
in maanden invoer van goederen en diensten			3,6	3,7	3,5
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		787	855	854
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		66,3	61,3	65,8
hoofdsom	(mln. USD)		44,2	42,2	47,3
rente	(mln. USD)		22,1	19,0	18,5
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		41,6	46,3	44,6
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		343,7	346,2	278,2
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		29,0	24,8	21,4
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	0,3	0,2	0,2
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		4,0	2,9	2,5
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		13,7	9,9	6,9
IMF-overeenkomsten					
Type			ESAF	ESAF	-
(Datum)			(12/98-11/99)	(12/98-11/99)	
Op schema			no	yes	
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's			none	none	none
(einde tijdvak)					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and			none	none	none
Poor's (einde tijdvak)					
Euromoney			03/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst	(2)		137	159 134	131 114
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor					
Positie op de ranglijst	(2)		none	none	none
(aantal landen)					
Kredietwaardigheidsbeoordeling	(3)		none	none	none

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Wit-Rusland					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		8,3	3,4	5,8
Industriële productie	(% verandering)		12,0	9,7	8,0
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		2,4	2,0	2,0
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		181,7	251,3	108,0
Wisselkoers (einde tijdvak)	(rbs per USD)		220000	320000	720000
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-1,5	-2,9	-0,6
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		7100	5949	7380
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-6,1	-1,6	-1,3
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		141,5	150,0	150,0
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			230,0	102,0	102,0
in maanden invoer van goederen en diensten			0,2	0,2	0,2
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		1854	1900	1880
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		185	195	182
hoofdsom	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		18,5	22,9	18,2
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		26,1	31,9	25,5
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		2,6	3,3	2,5
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		none	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	0,3	0,3	0,3
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		1,8	1,7	1,5
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		0,5	0,5	0,4
IMF-overeenkomsten					
Type			-	-	-
(Datum)					
Op schema					
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's					
(einde tijdvak)			none	none	none
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door					
Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney					
Positie op de ranglijst		(2)	03/98	03/99 09/99	09/00 03/01
(aantal landen)			144	137 135	129 131
The Institutional Investor			(180)	(180) (180)	(185) (185)
Positie op de ranglijst		(2)	03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
(aantal landen)			122 121	122 129	129 130
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
			12.9 14.6	11.9 13.4	14.4 14

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Georgië					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		2,9	3,0	1,9
Industriële productie	(% verandering)		-2,7	4,5	10,8
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		4,1	4,8	5,1
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		10,6	10,9	4,6
Wisselkoers (einde tijdvak)	(lari per USD)		1,8	1,9	2,0
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-3,7	-4,5	-3,3
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		478	477	521
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-11,1	-8,0	-8,1
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		221	60	77
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			123	132	110
in maanden invoer van goederen en diensten			1,2	1,6	1,1
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta (einde tijdvak)	(mln. USD)		1600	1700	1700
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		65,9	99,3	193,8
hoofdsom	(mln. USD)		23,5	49,2	144,4
rente	(mln. USD)		42,4	50,1	49,4
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		44,0	60,0	54,0
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		334,7	356,4	326,3
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		13,8	20,8	37,2
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		n.a.	n.a.	yes
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	1,3	1,1	0,8
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		7,7	6,9	5,4
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		25,8	24,6	17,7
IMF-overeenkomsten					
Type			ESAF	ESAF	-
(Datum)			(07/98-06/99)	(07/98-06/99)	
Op schema			yes	yes	
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's (einde tijdvak)			none	none	none
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney			03/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst	(2)		134	141 150	133 150
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst	(2)		128 128	126 127	108 112
(aantal landen)			(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling	(3)		10.6 10.9	10.9 10.8	21.0 18.2

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Moldavië					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		-6,5	-3,4	1,9
Industriële productie	(% verandering)		-11,0	-13,6	6,9
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		1,9	2,0	2,1
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		18,2	39,3	31,3
Wisselkoers (einde tijdvak)	(lei per USD)		8,3	11,6	12,4
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-3,4	-3,2	-1,0
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		644	469	597
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-19,7	-3,8	-9,4
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		81,0	30,5	127,5
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			167	202	230
in maanden invoer van goederen en diensten			1,5	3,2	3,8
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta (einde tijdvak)	(mln. USD)		1452	1465	1530
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		244,0	178,0	90,5
hoofdsom	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		86,0	126,5	123,0
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		225,5	312,4	256,3
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		37,9	38,0	15,2
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		none	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	0,7	0,6	0,5
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		4,6	4,4	3,3
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		10,4	13,6	8,5
IMF-overeenkomsten					
Type			EFF	EFF	-
(Datum)			(05/96-05/99)	(05/96-05/99)	
Op schema			yes	yes	
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's (einde tijdvak)		(4)	B2	B2	Caa1
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney			03/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	142	117 127	140 134
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor					09/00 03/01
Positie op de ranglijst			none	none	125 116
(aantal landen)					(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	none	none	15.8 17.6

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 28 augustus 2001.

Indicatoren van het landenrisico Land: Tadzjikistan					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		5,3	3,7	8,3
Industriële productie	(% verandering)		8,2	5,6	10,3
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		3,2	3,0	3,0
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		2,7	31,3	60,6
Wisselkoers (einde tijdvak)	(somon per USD)		1,0	1,4	2,2
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-3,8	-3,1	-0,6
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		586	666	792
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-9,3	-3,4	-6,4
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		24	21	62
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			65	58	87
in maanden invoer van goederen en diensten			1,5	1,7	2,4
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta (einde tijdvak)	(mln. USD)		1193	1214	1300
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		35,5	22,8	58,7
hoofdsom	(mln. USD)		22,8	15,8	43,8
rente	(mln. USD)		12,7	7,0	14,9
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		91,0	117,0	129,0
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		203,6	182,3	164,1
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		6,1	3,4	7,4
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	0,6	0,5	0,5
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		5,2	4,8	3,9
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		10,5	8,8	6,4
IMF-overeenkomsten					
Type			ESAF	ESAF	PRGF
(Datum)			(07/98-06/99)	(07/98-06/99)	(10/00-09/01)
Op schema			yes	yes	yes
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's (einde tijdvak)			none	none	none
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney				03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst (aantal landen)	(2)		134 (180)	139 142 (180) (180)	176 165 (185) (185)
The Institutional Investor					09/00 03/01
Positie op de ranglijst (aantal landen)	(2)		none	none	130 134 (145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling	(3)		none	none	14.2 12.3

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Oekraïne					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		-1,9	-0,4	5,8
Industriële productie	(% verandering)		-1,4	4,3	12,9
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		4,3	5,4	5,3
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		20,0	19,2	25,8
Wisselkoers (einde tijdvak)	(hrvvnja per USD)		3,4	5,2	5,4
Begrotingssaldo (4)	(% van BBP)		-2,8	-2,4	-1,5
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		17621	16230	17712
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-3,1	2,7	4,7
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		747	489	587
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			782	1090	1150
in maanden invoer van goederen en diensten			0,6	0,8	1,0
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta	(mln. USD)		11700	11879	10368
(einde tijdvak)					
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		2449	1964	2373
hoofdsom	(mln. USD)		934	860	1039
rente	(mln. USD)		1515	1104	1334
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		27,4	39,0	36,2
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		66,4	73,2	58,5
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		13,9	12,1	13,4
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	yes
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		yes	yes	yes
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	3,3	3,3	2,9
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		2,7	3,1	3,1
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		1,8	2,3	1,8
IMF-overeenkomsten					
Type			EFF	EFF	EFF
(Datum)			(07/98-06/01)	(09/98-03/01)	(09/98-03/01)
Op schema			no	no	yes
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langtermijnekredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's		(5)	B3	Caa1	Caa1
(einde tijdvak)					
Langtermijnekredietwaardigheidsbeoordeling door Standard			none	none	none
and Poor's (einde tijdvak)					
Euromoney			03/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	118	126 129	115 122
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	105 108	112 110	117 117
(aantal landen)			(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	20.5 19.8	17.2 18.7	17.7 17.2

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.

(4) Op kasbasis en met de privatiseringsopbrengsten als financieringspost.

(5) In de kolom voor 2000: de risicobeoordeling op 28 augustus 2001.

Indicatoren van het landenrisico					
Land: Algerije					
		voetnoten	1998	1999	2000
Reële groei van het BBP	(%)		5,1	3,3	2,4
Industriële productie	(% verandering)		7,2	4,8	3,1
Werkloosheid (einde tijdvak)	(% van beroepsbevolking)		~30	~30	~30
Inflatie (CPI) (dec./dec.)	(% verandering)		5,0	2,6	0,3
Wisselkoers (einde tijdvak)	(dinar per USD)		60,4	69,3	75,3
Begrotingssaldo	(% van BBP)		-3,6	-0,4	9,9
Betalingsbalans					
Uitvoer van goederen en diensten	(mln. USD)		10100	12300	21650
Saldo lopende rekening	(% van BBP)		-1,9	0,0	16,8
Netto-instroom van buitenlandse directe investeringen	(mln. USD)		500	460	420
Officiële reserves, inclusief goud (einde tijdvak)					
mln. USD			6800	4400	11900
in maanden invoer van goederen en diensten			7,6	4,6	12,2
Buitenlandse schuld					
Buitenlandse schuld in convertibele valuta (einde tijdvak)	(mln. USD)		30665	28300	25500
Schuldendienst in convertibele valuta	(mln. USD)		4525	4871	4507
hoofdsom	(mln. USD)		3143	n.a.	n.a.
rente	(mln. USD)		1993	n.a.	n.a.
Buitenlandse schuld/BBP	(%)		64,9	59,1	47,9
Buitenlandse schuld/uitvoer van goederen en diensten	(%)		280,1	217,1	113,0
Schuldendienst/uitvoer van goederen en diensten	(%)		44,8	39,6	20,9
Achterstallige betalingen (zowel rente als aflossing)	(mln. USD)		none	none	none
Schuldverlichtingsovereenkomsten en herschikkingen	(mln. USD)		454,9	none	none
Indicatoren van EU-risico's					
EU-risico/totaal EU-risico	(%)	(1)	7,2	8,7	10,7
EU-risico/buitenlandse schuld	(%)		2,3	3,4	4,6
EU-risico/uitvoer van goederen en diensten	(%)		6,9	7,8	5,4
IMF-overeenkomsten					
Type			EFF	CCFF	-
(Datum)			(05/95-05/98)	(05/1999)	
Op schema			yes	yes	
Indicatoren van de kredietwaardigheid volgens de markt					
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Moody's (einde tijdvak)			none	none	none
Langetermijnkredietwaardigheidsbeoordeling door Standard and Poor's (einde tijdvak)			none	none	none
Euromoney			09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	103	113 117	96 85
(aantal landen)			(180)	(180) (180)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/98 09/98	03/99 09/99	09/00 03/01
Positie op de ranglijst		(2)	97 96	93 93	81 80
(aantal landen)			(136) (136)	(136) (136)	(145) (145)
Kredietwaardigheidsbeoordeling		(3)	25.1 25.8	25.2 26.5	33.1 31.6

voetnoten

(1) (2) (3) Zie toelichting.